

103

BISERICA
ORTHODOXA ROMANA

JURNAL PERIODIC ECLESIASTIC

ANUL IV.

1877 — 78

BUCURESCI
TYPOGRAPHIA CURȚII, F. GÖBL
12, PASSAGIUL ROMAN, 12.

1877

„BISERICA ORTHODOXĂ ROMANĂ“

JURNALU PERIODICU ECLESIASTICU

APARE O DATA PE LUNA

niv. 179

BIBLIOTECA MITROPOLIEI IASI

« Predică cuvântul »

P. I Tim. IV, 2. 4

CATRE VENERABILUL CLER

ȘI

ONORABILUL POPOR AL BISERICII AUTOCEFALE ORTODOXE ROMANE.

Intrând cu ajutorul lui Dumnezeu în anul al IV al editării Jurnalului Sântului Sinod « Biserica Ortodoxă Română », comitetul redactor mai întâi exprimă onorabililor abonați viile seale mulțămiri, atât din partea Sântului Sinod, cât și din partea sea, pentru căldurosul concurs ce l'a dat în decursul celor trei ani din urmă, precum și pentru dorința ce a încă ca literatura bisericăscă română să se îmbogățescă, și prin acésta să se dea mișlóce spre înaintarea și desvoltarea clerului român.

Dupe aceea, comitetul orând și dorind onorabililor abonați tot bunul și progresul intelectual și Moral, îi rógă ca nu numai să înlătore inspirările laterale, provenite de la semănătorul neghinei, cari inspirări tind a stinge skîntea revărsătoare de lumină sau dorința de progres pre terenul literaturei eclesiastice în Biserica Română, ci încă să stăruescă și singuri, prin tóte căile și mișlócele posibile spre susținerea și respândirea luminei.

In adevăr, timpurile sunt grele și critice ; dér acésta încă

nu forméză un motiv cu totul legal și îndestul de puternic, ca clerul și creștinii Ortodocși din România, să nu fie în stare de a pute susține nu numai unul, ci încă mai multe focare sau Jurnale Eclisiastice.

Timpuri grele și critice sunt, fără îndoială, și pentru Jurnalele politice; și cu toate acestea, ele nu numai că nu se împușcă, ci încă se și înmulțesc, putem a dice, pe fie care lună.

Ar fi un cè cu totul trist, ca pe când toate celelalte științe susținute și încoragiate de concursul cetățenilor și iewă un avânt foarte mare, dezvoltarea științelor Teologice, care compun știința științelor, să fie neglijată, și puțin, sau nici decum încuragiată și susținută, decât nu de toți Creștinii, apoi cel puțin de cler.

Niminea nu va nega că greutățile pre care le întâmpină și le suportă astăzi țera și Biserica noastră, nu le suportă și alte țeri și Biserici Ortodoxe; și cu toate acestea acolo fie care Eparchie și are jurnalul său eclisiastic, pe care clerul îl susține cu totă buna voință fără a considera acesta ca o greutate insuportabilă.

Decă Sântul Sinod al Biserice autocefale Române Ortodoxe a făcut pentru jurnalul « Biserica Ortodoxă Română » un regulament, prin care se prevede ca o obligațiune asupra tuturor clericilor de a fi abonați la el, apoi această obligațiune n'a pus-o asupra clerului de cât pentru a-l descepta, îndemna și a-i aminti, că este dator a stărui spre a se desvolta de sine și prin sine, ca așa se potă conrespunde cu demnitate înaltei sële misiuni. Și fiind-că pe de-o-parte literatura noastră Română este foarte săracă de tratate Religiöse-Morale; iar pe-de-alta, mijlocul cel mai eficace pentru comunicarea ideilor de orice coprire este calea jurnalistică; de aceea Sântul Sinod în ardentă sa dorință de a vedea răspândindu-se lumina Religiunei străbunilor noștri, sau doctrinele Bisericei noastre Ortodoxe, prin toate unghiurile României, în lipsa de alte mijloce, a decis ca toți clericii din Biserica Română, să

susțină prin abonamentele séle acest jurnal. A se arăta cine-va indiferentă la acéstă voce desceptătoare séu la acest indemn al Sântului Sinod, ar însemna séu că nu' place ca clerul Bisericeî Române să éasă din starea în care se află astă-đi, séu că nu voesce a face acésta din vre-o ură și alte considerante de asemenea natură, nedemne nu numai de clerici, dér chiar și de orî-ce creștin. Când o sarcină este grea pentru un om infirm séu cu totul slab, lucrul naturalmente este scusabil; dér când sarcina este grea, nu pentru că ea în adevăr este grea, ci pentru că cine-va nici nu voesce a se încerca spre a o suporta, atunci casul este cu totul de altă natură — degradător.

In adevăr, sunt lucruri pe care omul de și ar voi, nu le póte face; dér iarăși sunt multe lucruri, care de și grele, omul énsă voind le póte face: pentru care se și đice: voesce și veî putea.

Privind cu asemenea ochi la lucrarea Sântului Sinod, relativă la jurnalul eclesiastic « Biserica Ortodoxă Romană », nici un cleric cu intențiunî bune și dorințe de luminare, basate pe învățătura marilor dascăli ai sântei Bisericeî Ortodoxe, nu va puté să privéscă la obligațiunea Sântului Sinod — ca toți clerici să se aboneze la acest jurnal — ca la o sarcină insurportabilă.

Ideea emisă, fie de persóne laice, fie de clerici, ca acéstă obligațiune ar fi în genere o sarcină insurportabilă, nu este de cât o manifestațiune evidentă, séu a unui interes, séu a unei urî și deconsiderațiunî către Religione, saũ în fine a unei intențiunî malițióse de a nu rădica clerul Român la un grad mai înalt de cultură. Emisă o dată acéstă idee, mulți aũ căđut victimă nepricepereî intențiuneî acelora, ce o aũ conceput și preconisat.

Cu tóte acestea sunt încă mulți din Venerabiliî și Onorabiliî abonați clerici și laici, care înțelegând bine intențiunea Sântului Sinod, recunosc indemnul făcut din partea Lui ca o datoriă impusă de propria lor dorință de luminare și de răspândirea adevărurilor reli-

gióse în clerul și poporul Român. Sunt mulți, cari de parte de a fi nemulțumiți că acest jurnal înlătură orî și ce polemici vane și scandalóse, le place direcțiunea ce ține, — ocupându-se mai mult de cestiuni doctrinale, morale, de cult, și încă și mai mult, cu materii privitoare la Istoria Bisericească a României, etc. etc.

Direcțiunea acésta nu este luată propriu numai din inițiativa Comitetului Redactor, ci ea este dată chiar de Sântul Sinod, care prin programa prevădută în regulamentul său, de și nu înlătură cu totul polemicile, totuși prin art. 10, nu permite nici un fel de personalități, și cu atâta mai puțin, atacuri adresate cui-va.

Materiile ce se vor trata în decursul acestui an al IV, vor fi tot după programa Sântului Sinod, care este așa de întinsă, în cât se póte scrie dupe ea secolî întregi.

Terminând, rugăm pre toți membrii clerului și ai poporului Român Ortodox, ca, înlăturând orî și ce antipatii contra orî și cui, una se gândéscă : adică, la luminare duple spiritul Sântei evangeliî — luminare potrivită cu cerințele timpului ; și acésta pre căi pacifice și întemeete pre dragostea creștină, căci Domnul nostru *Iisus Christos* dice : « Intru acésta va cunósce lumea că sunteți discipulî ai mei, de veți avea dragoste între voi » (Ión XIII, 34). De asemenea și Sântul Apostul Pavel dice Corintenilor : « De ași grăi în limbî omenescî și îngerescî, iar dragoste nu am, făcutu-m'am aramă și kimval răsunător ; și de ași sci tótă sciința, și ași avea tótă credința, cât să mut și munții, iar dragoste nu am, nimic nu sunt. Și de ași împărți tótă avuția mea și ași da corpul meu să 'lă ardă, iar dragoste nu am, nici un folos nu'mi este » (I Corint, XIII, 1—3).

Cei către luminare saũ doritori de lumină căutați lumina, remâneți într'ênsa și vă conduceți de ea.

Voiți și veți putea.

Comitetul.

CREȘTINISMUL ÎN DACII

și

CREȘTINAREA ROMANILOR

(Urmare. Vezi No. IX, anul. II).

În fine cu studiul nostru am ajunsă pănă în fața epocii ultime a istoriei religioase a Românilor, ce ni-amă propusă să urmărimă. Regatulă Româno-Bulgară, înființatū de frații Petru și Asan la anul mântuirii 1185, va fi punctul nostru de plecare în acestă epochă, iar începutul seculului al XV-le ni va servi, ca terminū ultimărū în studiul nostru. Noi sūntemă deciși, ca să ne oprimă aici, fiind că viața politico-religioasă a Românilor de la acestū terminū devine cunoscută, și chronicarii nostri presintă datele istorice destul de lămuritū. Tot-o-dată anticipămă a spune lectorilor nostri, că în acestă epochă, vorbind despre regatul de preste Dunăre, înființatū de Petru și Asan, îlū vomă numi Româno-Bulgară; și acesta pentru preponderanța elementului românū din viața politico-religioasă a Românilor și Bulgarilor din al doile regatū al lor.

Nu mai puțin sūntemă datorī, ca să prestabilimă și planul de studiu al acesteī epoci, și să o spunemă, că lectorii noștri vorū găsi același modū de espunere al materiilor. Vomă începe mai ântăiū cu o delimitațiune geografică a elementului românū de pre ambele laturi ale Dunărei, arătând pre unde anume se întindea viața politico-religioasă a Românilor din seculul al XII pănă la al XV-le; după acesta, vomă căuta, ca să skițămă și viața politico-socială a ele-

mentului românesc din ambele Dacii; pentru că numai astă-felū pôte deveni înțelėsă viéta lor religiósă, scopul studiului, ce urmărim ú

Muntelū Emū, ca și Carpaților, Româniī li datorescū conserva.țiunea, precum și viéta lor. Preste Dunăre, și anume în muntele Emū, Româniī la anul 1185 și cei următori fundéză unū regatū, care mai pre urmă a ajunsū, ca să impunē respectū Imperiului bizantinū, să fie recunoscutū de către statele europiene, esistānde prin seculul al XII și pēnē la al XV-le, și să se estindă prin tótă Mysia, să ajungē din marea Neagră pēnē la Adriatică și cu posesiunile lui din Tracia să amerințe kīar capitala Imperiului bizantinū. Regatul Romāno-Bulgarū din seculul al XII-le, care se mai nu mesce și al doile, s'a fundatū, de către trei frați de origine romāni, numiți Asan, Petru și Ioan, și în scurtū timpū a devenitū, ca să ocupe totū terenul, cunoscutū astă-dī cu numirea de Bulgaria cea veke. Și fiind-că caracterul acestui regatū mai mult românescū se dispută și se contestă de către uniī din istorici, de aceia noi aici mai 'nainte de a determina chotarele lui, să facemū, ca autoriī bizantinī, precum și alți contimpuranī să vorbescē ei despre înființarea acestui regatū cu caracterū curatū-romānescū, și să ni arate și originea fraților Asan, Petru și Ioan.

Maī antāiu Niceta Choniat, vorbind despre nunta imperatorului Isaac Angel cu fiica regelui Ungariei — Bela III. spune: « Καὶ ἔλαθε διὰ μικροπρέπειαν καὶ ἄλλας μὲν πόλεις καλαμησάμενος, αἱ κατ' Ἀρχίαλον συνοφκίζοντο, ἑαυτῶ δὲ μάλιστα καὶ Ρωμαίους ἐκπολεμώσας, τοὺς κατὰ τὸν Αἴμον τὸ ὄρος βαρβάρους, οἱ Μουσι πρότερον ὠνομάζοντο, γυνὴ δὲ Βλάχοι κεκλήσονται. οὗτοι γὰρ ταῖς δυσχωρίαις πεποιθότες, καὶ τοῖς φρουρίαις θρασυγόμενοι ἃ πλείστα τέ εἰσι καὶ ὄρθα κατ' ἀποτόμους κείμενα πέτρας, καὶ ἄλλοτε μὲν κατὰ Ρωμαίων ἐμεγαλαύχουσαν, τότε δὲ πρόφασιν εὐρήσκοντες, ὃ δὴ λέγεται, Πάτροκλον τήν τῶν οἰκείων θρεμμάτων ἀπαγωγὴν καὶ κάκωσιν ἑαυτῶν, ἐς ἀποστασίαν λαμπρὰν ἀνεσιήτησαν. ἦσαν δὲ οἱ τοῦ κακοῦ πρωτουργοὶ καὶ τὸ ἔθνος ὅλον ἀνασείσαντες Πέτρος τις καὶ Ἀσαν, ὁμογενεῖς καὶ ταυτίσπειροι, οἱ καὶ μὴ ὄρωντες τήν νεωτέρισιν ἀπροφάσιστον προσίαν βασιλεῖ σκηνομένῳ ἐν τοῖς Κυψέλλοις, αἰτούμενοι συστρατολογηθῆναι Ρωμαίοις καὶ διὰ βασιλείου γράμματός σφισιν ἐραβευθῆναι χωρίον τι βραχυπρόσοδον κατὰ τὸν Αἴμον

κείμενον. Ἀλλ' ἀπέτυχον τοῦ αἰτήματος· ἦν γὰρ ἡ θεία ἐπικρα-
 τεστέρα κίνησις. ὕπετονθόρουσαν οὖν ὡς παροφθέντες, εἰκαίως
 δὲ καὶ τὴν αἴτησιν ἐπανατεινάμενοι παρέπτυσάν τι καὶ ῥῆμα θερ-
 μότερον, τὴν ἀποστασίαν ὑπεμφαῖνον καὶ ὅσα, ἐπανιόντες οἴκαδε
 δράσουσι, καὶ τούτων μάλιστα ὁ Ἄσαν ὁ καὶ θρασύτερος καὶ ὠ-
 μότερος, ὅς καὶ τύπτεται κατὰ τῶν προσώπων ἐπιταγῆτοῦ σεβαστο-
 κράτορος Ἰωάννου, ἐπιπληχθεὶς εἰς ἀναίδειαν. Καὶ οἱ μὲν ἄπρακτοι
 οὕτως ἐπανῆλθον καὶ περιύβριστοι ὅσα δὲ κατὰ Ρωμαίων οἱ ἀ-
 νομοῦργοι οὗτοι καὶ μιανοὶ διεπράξαντο, τίς ἂν ἐφίκοιτο λόγος,
 ἢ πρὸς διήγησις τοσαύτας κακῶν Ἰλιάδας συμπεριλήψεται ;=

Și (Isaac Angel) a făcutu pentru degradarea sa, ca să se tortureze (1)
 și alte orașe, ce se află spre Anchial (2), și să se rescôle con-
 tra lui și mai ales a Romanilor (Bizantinilor) barbarii, cei de pre
 la muntele Emū, pre cari mai înainte îi numiaū Myși, iar acum se
 kiamă Vlachi. Acestia, încredându-se în dificultățile terenului, și
 basându-se pre forterețe, de care sântu (aici) fôrte multe, aședate
 pre petre drepte și rîpóse, s'aū lăudatū și alte dăți în contra Roma-
 nilor (Bizantinilor), iar atunci găsind pretecsū, și dicend, că i s'a
 răpită moșia părintéscă, cea pentru chrana familiei și i s'a făcutū
 lui nedreptate, a săritū la o rescólă mare. Instigatorii rēului și
 rescălătorii întregului némū eraū unū Petru óre-care și Asan (3)
 — de aceeași seminție și născuți din aceeași părinți, cari, spre
 a nu face rescóla fôrē de pretecsū, aū venitū la imperatorul, ce
 se afla în Kipsela și aū cerutū, ca să între în armata ro-

(1) În privința torturelor, despre care Choniat face numai mențiune, George Acropolitul (Anniles cap 11) este și mai explicit, când dice: «Impărățind în Constantinopol Isaakie și murindu-î femeea lui, a luatū pre cea menționată de noi mai sus, de origine din Ungaria, fiind fiică a capiteniei Ungurilor. Fiind-că era săse face nuntă și tot-o-dată împărătescă, trebuia cu acésta să se face keltueli mari pentru care din totă téra Romanilor (Bizantinilor) se aduna oi, porci și boi. Dar fiind-că mai multe de aceste nutresce Bulgaria, de aceia de la dinsa s'aū cerutū și mai multe etc.»

(2) Anchialul era unū orașū de pre malul vesticū al mării Negre, în Tracia, (veđi Μελετίου Γεωγραφία pag. 438).

(3) Choniat aici nu face mențiune, de cât de cei doi frați, cari, dupre cum se vede, aū făcutū rescóla și aū întemeiatū și regatul Româno-Bulgarū. Dar, că și frați aū fost trei la numărū, adecă Asan, Petru și Ión, séu mai drept, Ioniță, acésta se vede din mai multe documente și specialmiute și din altū locū la Niceta Choniat, (De Alexio Isaacii Angeli fr. Lib. I, cap. VI.) unde se dice: «Iar domnia Vlachilor căută spre Ioan, al treile din frați». Se înțelege, că Choniat spune acésta după ce istorisese mórtea lui Asan.

mană (bizantină) și cu gramată împărătească să fie recompensați cu unu oraș micu, ce se află la Emu. Dar nu li s'a realizat cererea; fiind-că era unu motivu foarte tare și mai înaltu (1). Deci murmurând, ca respinși, și pre nedrept susținând cererea, au eruptu ceva și o vorbă mai îndrăzneță, manifestând rescóla, și câte au să facă, ducându-se acasă; și de acestea (dicea) mai ales Asan, ca cel mai îndrăznețu și mai necioplitu, și care a fostu lovitu preste față din ordinul sevastocratorului Ion și inculpatu în nerușinare. Și cu modul acesta ei s'au reintorsu fôră de nici unu rezultat și cu totul insultați. Câte însă acești rei și spurcați, în contra Romanilor (Bizantinilor) au făcutu, ce voce ar putea să le spună, seú ce espunere ar putea să îmbrățișeze atâta amar de reutăți? (2) În urmarea celor ăise de către Choniat, omul celú mai influente și mai cunoscătoru de faptele timpului seú, (3) noi sântemú datorî, să constatămú: *ântăiú, că elementul, ce a provocatú rescóla în Imperiul bizantinú din 1185, a fostú celú românescú, și tot-ăcestú elementú, a fostú în capul regatuluí al doile al Românilor și Bulgarilor; (4) de altă parte, că motivul acesteí rescóle, ce în rezultatú*

(1) Nu vólsece Choniat să spună motivul, pentru care Isaac Angel n'a voitú să cedeze la imunitățile, cerute de Asan pentru orașul seú, și ăice, că aceste motive sântú foarte tari și kiar divine (θεοί). Dar cu tóte aceste, motivul celú sântú și tare pentru Bizantiní, de a nuse aranja cu popóarele, ce locuău Imperiul și care în realitate făceaú forța luí, este cuprinsú în desprețul Grecilor către alte popóre, pre care, dupre deprinderea veke, îi numiaú varvari, precum și în istoria bizantină, de unde se vede, că Grecii din Bizanțiu, păstrând numele numai de Romani, au luptatú pre tóte căile contra ácestuí elementú.

(2) N. Choniatae. De Isaacio Angelo lib. I cap. IV.

(3) Că în adevăr, Choniat a fostú omul celú mai competentú în materia, ce a scrisú, ácesta se vede ántăiú din modul tractărei materiilor și apoi kiar el singur despre sine mărturisesece ácesta.

(4) Românismul și nobleța de sânge acestor trei frați, carií au restabilitú regatul din cestiune, se probézá: ántăiú, prin scrisórea Papei Inocențiu al III către Ioniță, Imperatorul Românilor și al Bulgarilor, unde ăice: « Nos autem audito, quod de nobili urbis Romae prosapia progenitores tui originem traxerunt et tu ab eis et sanguinis generositatem contraxeris et sincerae devotionis affectum, quem ad sedem apostolicam geris quasi haereditario jure, jam pridem te proposuimus et litteris et nuntiis visitare = Iarnoí aúđind, că străbunií tēi își trăgeau originea din nobila viță a cetăței Roma și tu de la ei ai moscenitú nobleța sângeluí și afecționea sincerei devotiuni, pre carea o porți către scaunul apostolicú, ca unu dreptú, de ereditate, pentru ácesta decí ní am propusú, ca să te visitămú cu scrisorí și nuntií». Insuși Choniat, vorbind despre rescóla din cestiune a Românilor, distinge foarte bine elementul românú de celú bulgarú, când se exprimă: «Carií mai 'nainte

a adusă înființarea regatului al doile Româno-Bulgară, a fostă dorința, ce Asan a exprimată către Isaac Angel, de a obține independența unui oraș din muntele Emă, pre care Petru și Asan îlă avea, ca moșie părintescă.

Nu era de ajuns, ca săse umple sufletul lui Asan numai de spiritul resbunării și al revoluțiunei contra elementului dominator al Bizanțiului și care asupra pre popore prin totă felul de nedreptăți. Lui Asan, pentru ca săși realizeze murmurerele din Kipsela, îi trebuia poporul, și acestă popor, cu care Asan a întrepris fundarea regatului II Româno-Bulgară, era Români. Choniat ni spune și midlocul, cum populațiunea română depreste Dunăre s'a sculată la apelul lui Asan, când dice: « Οἱ βλάχοι ὄκνουν τὰ πρῶτα καὶ ἀπεπήδων πρὸς τὴν ἀπόστασιν εἰς ἣν ἐνήγοντο πρὸς τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Ἀσάν, τὸ τοῦ πράγματος μέγεθος ὑφορώμενοι. Τῆς δὲ δειλίας ταύτης τοὺς ὁμογενεῖς ἀπάγοντες οἱ ταυτόαιμοι εὐκτῆριον ἐδείμαντο οἶκον ἐπ' ὀνόματι Δημητρίου τοῦ καλλιμάρτυρος, εἰς ὃν πολλοὺς τῶν δαιμονολήπτων συνηθροικότες ἐξ ἑκατέρου γένους, αἰμωποὺς καὶ διαστρόφους τὰς κόρας, λυσιχαίτας, καὶ τᾶλλα ἀκριβῶς διασώζοντας, ὅποσα οἱ τοῖς δαίμοσι κάτοχοι διαπράτονται, τοιάδε τούτοις ἐνθουσιῶσιν ὑπετίθους φθέγγεσθαι ὡς ὁ θεὸς τοῦ τῶν Βουλγάρων καὶ τῶν Βλάχων γένους ἐλευθερίαν ἠϋδόκησε καὶ τοῦ χρονίου ζυγοῦ ἐπένευσεν ἀπαυχένευσιν, οὗ χάριν καὶ τὸν χριστομάρτυρα Δημήτριον ἀπολιπεῖν μὲν τὴν θεσσαλονικέων μητρόπολιν καὶ νεῶν τὸν ἐκεῖ καὶ τὰς παρὰ Ρωμαίοις διατριβὰς, ἐς δ' αὐτοὺς ἀφικέσθαι ὡς ἐπαρήξοντα καὶ συλλήπτορα τοῦ ἔργου ἐσόμενον. Ανακωχεύομενοι δὲ πρὸς βραχὺ οἱ παράφοροι οὗτοι, καὶ αἴφνης τὸ πνεῦμα πλεῖον συλλέγοντες, ἐπιληπτέομενοι αὐθις διεσοβοῦντο καὶ ἐβόων ἐνθεα-

se numiaă Myși, iar acum se kîamă Vlachi» (N. Choniatae. De Isaacio Angelo lib. I. cap IV). Și la același loc (cap. VI) Choniat ni mai spune, că Leon monăsteriotul, vorbind de răscolă Românilor, a disu: «Ași dorî acuma de sufletul lui Basiliu Bulgaroetonul, care ar face cu Valachiă aceia, ce a făcut și cu Bulgariă». Și tot acolo Choniat, spunend de armata, cu carea Asan s'a servit în resbelele sele cu Isaac Angel, adauge, că luptătorii lui Asan erau Sciți, adecă Români, cum vomă vedea din Valachia de astăzi. Infine Choniat, arătând și tendințele lui Asan respective de cucerile lui, se exprimă: «Și nu dorău, să-și recapete numai locurile lor și să aibă administrațiunea numai a Mysiei, dar și locurile Romanilor (Bizantinilor) le-a vătămată forte mult, și nu s'a repausat de loc, pene ce s'a unită la un loc puterea Myșilor și a Bulgarilor.

στικὸν καὶ διάτορον μὴ εἶναι τὸ ἀπὸ τοῦδε ἔδρας ἀκμήν, ἀλλ' ὅπλα μετὰ χεῖρας λαβεῖν καὶ Ρωμαίοις ὁμόσε χωρεῖν, τοὺς δὲ γε συλλαμβανομένους κατὰ πόλεμον μὴ ζογρεῖν, ἀλλ' ἀποσφάττειν καὶ κατακαίνειν ἀνηλεῶς, μηδ' ἐπὶ λύτροις ἀφιέναι, μηδ' ἐπικάμπτεσθαι μηδὲ γονυκλησίαις θηλύνεσθαι, ἀλλ' ὡσπερ τινὰς ἀδάμαντας πρὸς πάσαν ἀνευδότους εἶναι παρά κλησιν καὶ φθείρειν ἀπαξάπαντας τοὺς συλληφθέντας. ὑπὸ θεοπρόπων οὖν τιοούτων ὄλον τὸ γένος ἐξομιληθέντες τῶν ὅπλων ἅπαντες γίνονται. Καὶ ὡς αὐτίκα εὐημερήθη τοῦτοις τὰ τῆς ἀποστασίας, ἔτι μάλλον ἔθεντο τῇ ἐλευθερίᾳ σφῶν ἐπευδοκεῖν τὸν θεόν. = Vlachi la începutul secolului al IV-lea și fugia de răscola, la carea îi îndemnau Petru și Asan, considerând greutatea iucrului. Și pentru ca să scape de această frică pre conationalii lor, frații au construit pre numele s-lui Demetriu marelui martirului un templu măreț, în care adunând mulți îndemonizați de ambele securi, cu okii roșii, cu luminile okilor împrăștiate, sbârliți, și dispunând în totul și de toate câte făcuseră cei ținuți de demoni, au impus acestora, ca să dică astu-fel, că D-deul națiunii Bulgarilor și al Vlachimilor a bine-voit eliberarea lor și a bine-cuvântat lepădarea jugului secular, pentru care și martirul lui Christos Demetriu a părăsit metropolia Thesalonicenilor și templul de acolo, precum și rămânerea la Romani (Bizantini), ca cei, ce are să fie sprijinitor și ajutor al lucrului (acestuia). Mai reținându-se puțin nebunii aceștia, și de o dată iritându-se mai mult cu spiritul, și îndrăcindu-se din nou, se escita și striga la arătare și cu voce mare, de acum să nu sufere stăpânirea, dar să ia armele în mână și să meargă contra Romanilor (Bizantinilor), și pre cei prinși în rebelie să nu-i cruce, dar să-i taie și să-i omore în război, nici pentru bani să nu-i libereze, nici să se înduplece la rugămintă, nici să se supună la îngeunckeri, ci ca nisece peire tari, (adamați) să fie ne 'nduplicați la ori-ce rugăciune și să nimiciască pre fie-care din cei prinși. Deci înduplicată fiind națiunea întreagă cu astu-fel de devinațiune, au alergat la arme. Și de 'n dată ce au vădit, că li merge bine cu răscola, încă și mai mult s'au întărit în libertate, (dicând) că acesta o bine-voiesce D-deul lor. (1)

Cu modul acesta Românii stau puțin pre piciorul de revoluțiunea

(1) Niceta. Choniata. De Isaacio Angelo lib. I. cap. V.

contra opresorilor lor, Bizantiniî, și resculându-se totu poporul, în mai puțin de 15 ani și în urmarea a patru resbele cu Imperatoriî bizantini, ei se vedu stăpâni mai preste totu teritoriul diintre Marea Négră și cea Adriatică. Punctul înse de revoluțiune și basa operațiunilor lor era muntele Emu, fiind-că în privința acésta éca cum se exprimă Choniat: « Καὶ μικρὸν ἡγησάμενοι τὸ καθ' ἑαυτοὺς ἄνετον καὶ ἀπόλυτον, καὶ κατὰ τῶν ἄποθεν τοῦ Αἴμου κομποπόλεων καὶ συγκτήσεων ἐμπλατόνονται. Ἄτερος δὲ τῶν ὁμαιμόνων ὁ Πέτρος καὶ στεφανίσκῳ χρυσέῳ διαδεῖται τὴν κεφαλὴν καὶ τοῖς ποσὶν ὑπορράπτει καὶ περιτίθησι κοκκοβαφές πέδιλον. Τῇ δὲ Πρισθλάβα προσβαλόντες (πόλις δ'αὕτη ὠχυρία, ἐκ πλίνθου πᾶσα ὀπτῆς, καὶ πλείστην ὄσσην περὶ τὸν Αἴμον τὴν περιμέτρον ἔχουσα) ὡς οὐκ ἀκίνδυνον ἐώρων τὴν πολιορκησίαν, αὐτὴν μὲν ἀντιπαρέρχονται, τὸν δ' Αἴμον ὑποκατέρχονται, Ρωμαῖκαῖς δ'ἐτέραις ἐπικαταρράγέντες ἀπροσδόκητοι κωμποπόλεσι πολλὰ μὲν σώματα Ρωμαίων ἐλεύθερα, πολλοὺς δὲ βόας καὶ ὑποζύγια καὶ τῶν ἄλλων βοσκημάτων χρῆμά τι οὐκ ἐλάχιστον διαρπάσ οὔσι. = Și bucurându-se puțin de libertatea și desfréul lor, s'aũ întinsũ asupra orașelor și cetășilor celor depărtate de muntele Emu. Al doile frate-Petru a pusũ pre capul lui coronă de aurũ, s'a încălșatũ și și-a învelitũ piclórele cu colșuni vâpsiș. Prislava, ce este orașul vekiu Ogigia, (1) tot din cărămidă arsă, și care cuprinde cea mai mare parte din întinderea de prin jurul Emului, a fostũ atăcată, dar vedũnd că luarea ei presinșă dificultăș, ei aũ trecutũ din colo de cetate și aũ coborũ Emul la vale, și aruncându-se fõrẽ de veste asupra altor orașe romane (bizantine), pradă multe corpuri libere de Romani (Bizantini), boi mulș, care, și cătășime nu mică de alte animale» (2).

Incepũnd Romaniî de la muntele Emu cu eliberarea orașelor și a cetășilor lor, pre care Bizantiniî le stăpâniũ numai în puterea unei egemoniî, și a dreptului de conkistă antică, adecă cu cucerirea mai ântăiũ a Mysiei, éca cum espune și Acropolitul întinderea și

(1) Prislava séũ Presilava era unũ orașũ fõrte vekiu, pentru care Choniat îlũ și asemănă cu vekea și mitologica politie Ogigia. Décă însẽ consultãmũ pre Meletie în Geografiile séle (pag. 316), el ni spune, că Preslava era o cetate în Dobrogea de astă-ș, între Șumla și Ruscũuc, séũ póte kiar Ruscũucul, în cea-ce privesce partea lui cea veke.

(2) Niceta Choniat de Isaacio Angelo lib. I, cap. V.

lățirea Regatului al doile Româno-Bulgarî: « Καὶ ἀνίσταται τις Ἀσαν τοῦνομα, καὶ βασιλεύει τῆς Χώρας, ἅπαντα τὰ ἐντὸς τοῦ Αἴμου μέχρι καὶ τοῦ Ἰστρου ὕφ' ἑαυτὸν ποιησάμενος. = Si se scōlă unū-ore-care cu numele Asan, și împărătesce preste țēră, supunēnd sie-și tôte (localitățile) dintre muntele Emū și pēnē în Istru ». (1) Și αἰτρεα: « Ο' γὰρ δηλωθεὶς Ἀσαν δύο ἔσχεν ἀδελφοὺς, ὧν ὁ μὲν Πέτρος ἐκαλεῖτο, ὁ δὲ Ἰωάννης. Καὶ τὸν μὲν Ἰωάννην εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ, τὸν δὲ Πέτρον τριῆμά τι κόψας τῆς αὐτοῦ ἐπαρχίας ἄρχειν ἐκείνου διεκελεύσατο, ἥ τε μεγάλη Περισθλάβα καὶ ἡ Προβάτους καὶ τὰ περὶ αὐτὰ τῶ Πέτρῳ παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀσαν ὡς οἰκεῖος κληῖρος δεδώρητο, ἔθην καὶ μέχρι τοῦ νῦν τὰ τριαῦτα τοῦ Πέτρου ὀνομάζεται χώρα. = Iar Asan, făcēndu-se ennoscutū, avea doi frați, din cariî unul se κίεμα Petru, iar cela-lalt Ioan (2) Și pre Ioan ilū avea cu sine, iar lui Petru, despărțindu-î o parte din eparchia sa, i-a ordonatū să o stăpâniascē el, adecă Pereslava cea mare și Provatele (3) și locurile cele de prin jurul lor s'aū chărăzitu lui Petru de cātrē fratele seū Asan, ca o parte proprie a lui, pentru care aceste locuri și pēnē acum se numescū țēra lui Petru (4) ».

Iar dupō mórtea lui Asan, carea s'a întâmplatū la noē anī de la începutul rescōlei, adecă la 1195, regatul Româno-Bulgarū, condusū acum de Ioniță, fratele lui Asan numera între provinciile sēle și următórele localități: « Ἀπάρας γοῦν ἐκείθεν ὁ βασιλεὺς τῶν Βουλγάρων, μὴ ἔχων τὸ ἐμποδῶν ὡς τῶν Ἰταλῶν αὐτοῦ καταπορθηθέντων τὸ ἔσχατον, ἐτέρου δὲ μὴ ὄντος τοῦ ἀνθισταμένου, πᾶσαν κατατρέχει Μακεδονίαν. Λείαν οὖν παμπόλλην ἐποιήσατο, αὐτάνδρους τὰς πόλεις ἀνδραποδισάμενος καὶ τέλειον κατασκάψας αὐτάς. Τὸ δὲ οἱ διανόημα ἦν, ὡς μήποτε Ρωμαίους ἀνάκλησιν σχεῖν, τῶν σφετέρων ἐπιδράξαι τὰ πύλων. Κατέσκαψαν γοῦν ἐκ

(1) Georgii Acropolitae Annales cap. II. Ca alte vorbe, dupre supusele lui Acropolitul, Asan la prima încercare de rescōlă și a supusū sieși Dobrogea și Bulgaria de astăzi.

(2) Numele acestui frate a lui Asan era Ioniță românescū, pre care Bizantiniî ne potēd să-l pronunțē, și frate simplu Ioan. Noi însă ne ținemū aici de versiunea latină, carea numesce pre acestū frate a lui Asan Ioannitius = Ioniță.

(3) Aceste erau state de pre malul Danărei și priu urmare din Mysia veke și Dobrogea de astăzi.

(4) G. Acropolitae Annales cap. XII.

βάθρων αὐτῶν τὴν Φιλιππούπολιν, θαυμαστὴν ἄγαν οὖσαν, ἣτις παρὰ τῷ Ἐβρῷ κεῖται, εἶτα τὰς ἄλλας πάσας πόλεις, τὴν Ἡράκλειαν, τὸ Πάνιον, τὴν Ραϊδεστόν, Χαριούπολιν, Τραϊανούπολιν, Μάκρην, Κλαυδιούπολιν, Μοσυνούπολιν, Περιθεώριον, καὶ ἄλλας πολλὰς, ἅς ἀριθμεῖν οὐ χρεῶν, = Deci seulându-se de aici Imperatorul Bulgarilor (1), ne având cine să-l împedice, ca celui ce sfărâmasse cu totul și nu de mult pre Italieni, iar altul ne mai fiind ca să-l stea în contra, străbate totă Macedonia. Deci făcând pradă foarte mare, pre toate orașele le-a pustiată de bărbați și cu desevârșire le-a dărâmată pre dinsele. Iar acésta ei o făceaă cu scopă, ca nu vre-o-dată Romani, (Bizantini) având reînforțări, să-și recapete orașele lor. A ruinată din temeliele séle Filipopolul, fiind foarte minunată și situată lîngă riul Ebru, apoi pre toate cele-la-lte orașe, Iraclia, Paniul, Redestul, Chariupolul, Traianupolul, Macra, Claudiupolul, Mosinupolul, Periteoriul și altele multe, pre care nu este necesariă să le enumerămă (2) Cu aite vorbe, Imperatorul Româno-Bulgarilor, Ioan, pre la anul 1198 a ajunsă ca să-și întindă dominațiunea sa preste ambele Mysii, căci toate aceste cetăți și orașe, de care face mențiune aici Acropolitul, se află pre ambele latură ale rîului Ebru, séu Marița de astăzi.

In fine Acropolitul, continuând cu înșirarea orașelor și localităților intrate în Regatul Româno-Bulgar, adauge: « ἐπὶ καὶ γὰρ κατ' αὐτῶν κατόπιν ἐχώρει, πάντα ἀναιμωτί τούτῳ ὑπέπιπτον, καὶ γίνεται μὲν ὑπ' αὐτὸν ἢ Ἀδριανοῦ, ἐκ τοῦ σχεδὸν δὲ καὶ τὸ Διδυμότοιχον, εἶτα Βολερὸν ἅπαν, Σέρροι, Πελαγονία, καὶ Πριλαπος καὶ τὰ πέρεξ ταύτων. Κετέδραμε δὲ καὶ τῆς μεγάλης βλαχίας, ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἐλβάνου κατακυριεύει καὶ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ τὰς λείας ποιεῖ = Și deci mergea în urma lor (3), și toate ise supuneaă fîră devêrsare de sânge ; și a intrată sub stăpânirea lui (politia) lui Adrian, din care mai și Didimotichul, apoi Volerul întregă, Sera, Pelago-

(1) Aici e vorba despre Ioniță imperatorul Româno-Bulgar, care a bătută la Adrianopolă pre Italienii, ce ocupaă Constantinopolul și în bătăia de la Adrianopolă a fostă prinsă și Balduin, ducele lor de cătră armata lui Ioniță. Și prin urmare Ioniță s'a sculată și a plecată de la Adrianopolă (G. Acropolita Annales, ap. XIII.

(2) Georgi Acropolitae, Annales cap. XIII.

(3) Aici e vorba despre locuitoriă orașelor Imperiului bizantină, pe cariă Asan facându-ă captivi în resbăe, îi elibera, ca să se reîntôrcă la locurile lor, și să spună locuitorilor, că el, scăpându-ă de jugul Bizantină, are a se purta cu dânșii omenesce.

nia Prilapul și împrejurimele lor. A venit sub dînsul Valachia mare (1) și a cucerit Elbanul și își întinde devastările sêle pînă la Iliric (2) ». Din tôte aceste iarăși rezultă, că la începutul revoluțiunei Asan și a îndreptatî privirile sêle mai întăiū asupra elementului românū, din imperiul bizantinū. Acésta se dovedesce din modul, cum el își întinde cuceririle sêle, făcînd ca să ise supună mai întăiū orașele din Mysii, întinđîndu-și cuceririle sêle spre Macedonia și Thesalia în modū treptatū, unde a apucatū să supună Didimotichul, érá restulū celorlalte cuceriri din Thracia, precum și Valachia mare de la muntele Pind le-a efectuatū fratele și succesorul seū la tronū, Ioniță, precum kîar și fiul seū Ioan II Asan.

Décă în fine acum am voi ca să determinămū chotarele regatului Româno-Bulgarū, noi trebuie să recunóscemū în virtutea citatelor de mai sus, că acestū regatū pre timpul Imperatorului Românū Ioniță, adecă pre la începutul seculului al XIII-le, **el se limita la Nordū cu Dunărea. la Ostū cu marea Négră, la Sudū cu Iliricul și locurile cele mai depărtate ale Thraciei (3).** Limitele însă despre Vestū erau disputate de către Ungurī și Ioniță, dupre cum se vede, el își ținea imperiul pînă în Serbia de astă-đi; căci écă ce đice el într'o epistolă către Papa Inocentiu III-le: « Și despre chotarele Ungariei, Bulgariei, și a le Vlachiei, lasū să judece sánția ta, și să îndreptéză lucrul acela, cum va fi mai drept, ca să nu aibă pécătū sufletul Sánției tale, și așa să aibă împě-

(1) Despre Valachia cea mare éca cum se esprima Choniatul: « Ἐπὶ δὲ τούτους καὶ ἄλλοις τις τὰ Θεσσαλίας κατέλιπον μετέωρα, ἃ οὖν μεγάλη Βλαχία κικλήσκειτο τοπάρχης ἦν τῶν ἐκεῖ — Pre lîngă aceste, altū (poporū) domnind preste chotarele Thesaliei care acum se numescū Valachia cea mare, își avea guvernatorul seū preste locurile de acolo » (N. Choniate. Urbs capta. cap. XV.) Aici Choniatū are în vedere, de a ne vorbi despre Româniī din muntele Pindū, cariī pre timpul lui Ioniță încercase și ei de a funda unū regatū românū sub guvernămîntul unui Crișu. Despre acésta mai jos

(2) Georgii Acropolitae, Annales cap. XXV.

(3) Đicemū pînă în locurile cele mai depărtate ale Thraciei; căci despre chotarele acestei părți n'avemū nimicū determinatū. Dar, că în adevăr Regatul Româno-Bulgarū de pre timpul lui Ioniță s'a întinsū pînă în interiorul Thracicū, și anume preste tótă laturea locuită de Români și de Bulgarī, acésta ni-o atestă și G. Pachimeru, când đice: « Iar (elementul) Vlachiei, care se întinde mai de la suburbiile cetăței (Constantinopolū) spre Vizia și mai departe, se socóte în multime fôrte mare la numărū și este unū poporū, ce se află pre unū terenū dificilū și se ocupă cu pașunarea (Georgii Pachimaridis. De Andronica Palaeologo lib. I, cap. XXXVII.)

răția mea credința Bulgariei și a Viachiei, precum are craul ungu-rescū credința Ungariei, și să înceteze uciderile între împărăția mea și între Unguri. Și să scie Sântia ta, că cinci Episcopiile ale Bulgariei se țin de împărăția mea; care le-au cuprinsu craul Ungariei, cu credințele Bisericii și episcopiile acelea s'au făcutu nimicū. Și de s'a făcutu acēsta cu dreptulū, fie așa » (1). Din care plângere a lui Ioniță către Inocențiu III Papa Romei rezultă, că *Imperiul seū la Vestū avea de limită o parte din Serbia de astă-đi*, seū mai corectū, că **Bulgaria, cea dependintă de imperiul lui Ioniță, avea la Vestū de chotarū marginea despre ostū a Serbiei de asta-đi și în pretențiune cinci Episcopiile din Serbia.**

Unū al doile Statū curat românescū și kiar contimpuranū cu regatul Romāno-Bulgarū din dreapta Dunărei, se afla situatū pre malul stāngū al Dunărei între Siretū și munții Carpați, pēnē la Amlaș și Făgăraș. El cuprindea tōte țerile, ce încă nu se aflau spre ostū sub dominațiunea *Tatarilor*, iar spre *Vestū sub cea a Ungurilor*. Cu alte vorbe, că pre la 1215, dupre cum ni spne inscripțiunea monastirei din Cāmpul-lungū (2) și chronicarul anonimū românescū : « Radul vodă Negru era vodă în Ardél și Chațeg pre Amlaș și Făgăraș, și au coborītū în țēră romānescă pre apa Dāmboviței la Cāmpul-lungū, unde și-au făcutū curți și mōnăstire la acestū anū. Venita'ū și Basarabū Banul Craiovei și s'au supusū lui. Și au stāpānitū numitul domnū tōtă tēra romānescă cu cinci județe ale Craiovei pēnē în Dunărea și pēnē în apa Siretului, și în Ardélū Amlașul și Făgărașul, cum și cei mai din urma lui

(1) Gesta Innocentii III No. 72 (Chron. Romānilor Șincai T. I, pag. 239). Șincai, fundāndu-se la locul citatū pre mai mulți istorici, pretinde, că Episcopiile disputate erau în Serbia. Acēstă credință a lui Șincai se sprijinesce și prin faptulū, că la Vidin pre timpul lui Ioniță era o episcopie romānă. De altă parte Ludovic craul Ungariei, voind la 1371 a bate pre Romāniī din Muntenia, trecēnd Dunărea, el vine pe la Turnu-Severinului în țēră, adecă prin Serbia, seū Episcopiile, pretinse de Ioniță, ca prin provinciile sele; dar este învinsū cu deseveșire. (Mag. istoricū T. V, pag 245).

(2) Veđi articolul: «Metropolitul Ungro-Vlachiei Neofit I în jurnalul » «Biserica Ort. Romānă » anul III No V, pag. 179. și 181, unde se đice : « Care monastire o au ziditū răposatul Radul vodă Negrul, când au fostū velētū de la Adam 6723 » (Ch. 1215). Și aiurea, vorbindu-se despre imunitățile orașului Cāmpul-lungū, acordate de Radul Negru, se đice : «când au fostū létū 6723 (Chr. 1215) ».

Domni multă vreme au stăpânit aceste, după cum se dovedește din titlul chrisóvelor. Iar după acesta au mutat Radul vodă Negru scaunul la curtea de Argeș, și făcându-și curți, au făcut și Biserica, în care după mórtea lui s'au îngropat și i s'au făcut și statuă de pétră, adecă kipul lui, care este în acea Biserica » (1), De unde rezultă, că pre la începutul secolului al XIII-le, Români, ocupând muntele Emu cu țerile, învecinate lui, ei țineaă pentru sine în regat separat și munții Carpați dintre Siret și Făgăraș.

Ce se atinge însă de Transilvania, și Timișéna, unde cum noi am vădut în epoca precedentă, esistaă mai multe staturi românesce, nu rămâne nici cea mai mică îndoială, că asemenea state au continuat a esista și în epoca, ce ne ocupă, adecă de la secolul al XII-le înainte; dar numai ele se distingeau prin caracterul lor politic. Ungurii, fiind de religiunea catolică, și prin urmare favorizați de Papi și regii Occidentului; Români, ținând de altă parte la Biserica ortodocsă, ca la patrimoniul lor cel mai scump, au trebuit să-și pèrdé vieța lor politică, fòră ca vre o dată să renunță și la locurile, ce le-au ocupat o dată, adecă la munții Carpați, cari li-au servit, noi am vădut, de adăpost în fața învädătorilor barbari, și cari tot-o-dată au contribuit, ca o cetate întinsă și bine fortificată, la conservarea și kiar desvoltarea elementului românesc. Dicumă, și în munții Carpați Românismul s'a conservat în permanență, și tot-o-dată, ca element compact și distinct de elementul unguresc, care acum prin influența politică îl cotropise. Și ca dovadă la cele șise de noi, să cităm mai întâi pre Andrei al II, regele Ūngariei, care într'o diplomă, dată călărilor ierosolimitani, și prin care li acordă mai multe imunități, se exprimă: « că nici ei nici ómenii lor să nu plătéscé nici un tribut, când vorü trece prin țera Siculilorü seü *prin țera Blachilor* » (2) Tot același Andrei II, regele Ungariei, printr'o altă diplomă, dată sașilor din Transilvania, se exprimă: « Praeter vero supra dicta, silvam Blacorum et Bissenorum cum aquis, usus communes exercendo

(1) Anonymus Valachus cap. XLIV. (Chron. Rom. Șinca I T. I pag. 249).

(2) Mag. istoricü A. Tr. Laurian T. III. pag. 111. (per teram Siculorum, aut per terram Blacorum).

cum praedictis scilicet Blacis et Bissenis eisdem contulimus, ut praefata gaudentes liberate nulli inde servire teneantur—Și pre lîngă cele enumerate mai sus, le-am acordatŭ lor *pădurea Vlachelor* și a Bisenilor cu ape cu tot, profitând în comun de usul lor cu menționatŭi adecă mai sus Vlachi și Biseni, și bucurându-se de libertatea prestabilită, să n'aibă a servi nici decum pentru acésta» (1). Românii din Transilvania și Timișéna însoțescŭ pre Béla, regele Ungariei, în resbelul, ce acesta a avut cu Otocar, regele Bochemiei, despre care însuși Otocar mărturisesce într'o scrisóre către Papa Alecsandru, și prin care tot-o-dată se atestă, că în Transilvania și Timișéna esistaŭ Români cu staturi, vasale Ungurilor, (2). În fine pre la anul 1371, Ludovic, regele Ungariei, avea sub vasalitatea sa și pre Nicola (Nicólă) voevodul Transilvaniei, căruia îi poruncesce, ca să intre cu armata în țera românească, ce se afla situată între Siretŭ și munții Carpați, unde fu bătutŭ de Radu al II-le (3). Resumând numai cele espuse pênă aici, trebuie să recunóscemŭ, că în *Transilvania și Timișéna* în epoca, ce ne ocupă, esistaŭ Români, și că acești Români se aflaŭ organizați în State, dependinte de Regii Ungariei, numai în ceia, ce privia viața lor politică.

— Nu putemŭ să părăsimŭ partea géografică a studiului nostru, fôră ca să ne ocupămŭ și de laturile, ce se aflaŭ preste Siretŭ, adecă în Moldova, Basarabia și Bucovina de astăzi. George Acropolitul, vorbind despre Ioniță, imperatorul Româno-Bulgarilor, și spunând, că el se numia pre sine « Ρωμαιοκτόνος = ucigătorŭ de Români séu Bizantini » și că Bizantinii toți îlŭ porecliaŭ cu numirea de « σκυλοϊώαννης = căneie de Ioan, vorbesce și despre Români din locurile, ce ne ocupă, dicend : « τὸ γὰρ τῶν Σκυθικῶν γένος ἰδιοποιησάμενος καὶ κοινωνήσας αὐτοῖς συγγενείας καὶ τρόπου μετασχὼν ἐκ φύσεως θηριωδέστερου, φόνους ἐνετρόφα Ρωμαίων. ὡς γοῦν οὕτως ἐτεθνήκει, ὁ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ παῖς Βορίλας τοῦνομα, τὴν Σκυθίδα θείαν γαμετὴν εἰληφίως, τῆς ἀρχῆς τῶν βουλγάρων γέγονεν ἐγκρατῆς. Τὸν δὲ τοῦ Ἀσάν

(1) Ibidem. pag. 117.

(2) Balbinus. Miscell. Hist. Bohem. Dec. I, lib. VI. Mag. ist. Tom. V, pag. 241)

(3) Mag. ist. A. T. Laurian, Tom. V, pag. 245.

παῖδα ἀφήλικα ὄντα ἔτι κρῦφα τις λαβῶν, ὡς εἰρήκα-
μεν, ἐπὶ τοὺς Σκύθας κειχώρηκεν. = Și n6mul Sciților, fiindu-
la dispozițiune (1), și fiind cu dînșii în relațiunî de rudire, și
av6nd de la natură un6 caracter6 f6rte silbatic6, se desf6ta
cu morțile Romanilor (Bizantinilor). Și cum acesta a murit6,
fiul surorii lui, cu numele Borilă, lu6nd de femei pre o fru-
m6să scită, s'a facut6 stăp6n6 preste domnia Bulgarilor. Iar
copilul lui Asan, Ioan, fiind încă nevârstnic6, a fost6 luat6 pre as-
cuns de cine-va, și dus6, dupre cum am 6is6, la Sciți. » (2) În ge-
nere vorbind, Acropolitul ni spune destul de lămurit6, c6 între
Românii de preste Dunărea și cei de dinc6ce, s6u Bulgarii și Sciții,
cum îi numesce el, esista o afinitate și o rudire, c6 regii Româno-
Bulgarii își procura6 în st6nga Dunărei armatele lor, necesare, în
luptele cu Bizantinii, c6 ei tot la Români din st6nga Dunărei și
special la cei din Moldova își găsiau femeile lor și la cas6 de trebu-
ință își adăpostiau și copiii, cari mai pre urmă trebuiau să ocupe
tronul Româno-Bulgar6 din dr6pta Dunărei.

D6c6 ins6 înt6rcem6 privirile n6stre asupra istoriei Ungariei,
descoperim6, c6 în adev6r în p6rțile Moldovei erau de asemenea res-
pândiți Români și elementul lor se întindea mai preste t6tă Mol-
dova veke. Eca ce 6ice în ac6stă privință Papa Gregoriu IXle c6-
tre Bela, regele Ungariei la anul 1234: «In cumanorum Episco-
patu, sicut accepimus, quidam populi, qui Valachi vocantur exis-
tunt, qui et si censeantur nomine christiano, sub una tamen fide va-
rios ritus habentes, et mores illos committunt, quae huic sunt no-
mini inimica. = În Episcopatul Cumanilor, dupre cum am înțeles6,
esist6 6re-care pop6re, cese-kiamă Valachii, cari, de și se disting6
cu numele de creștini, totuși sub o credință au diferite rituri
și fac6 ast6-fel6 de fapte, c6 se opun6 cu totul numelui
lor (3). În fine Ludovic, regele Ungariei, la anul 1352 bate

(1) Noi traducem6 vorba ἰδιοποιήσαμενος nu cu sensul ei propriu, ci transfor-
mat6. Și ac6sta pentru cuv6ntul c6 Imperatorul Ioniță nu și-a întins6 domina-
țiunea preste latrea st6ngă a Dunărei nici-o-dată, ci a fost numai în legături de
amiciție cu Români de aici.

(2) G. Acropolitae Annales cap. XIII.

(3) Raynaldus ad annum 1234. (Mag. istoric6 A. T. Laurean T. III, pag. 119). —
Aici nu este vorba despre alți Valachii s6u Români, de c6t despre acei aflători în
Cumania, s6u Scitia autorilor Bizantini, pre carea noi am determinat6 cu mai multă
precisiune în epoca precedentă, și care se întindea preste Moldova veke cu Basa-
rabia și Bucovina.

pre Tătari la Marea Neagră, adică în Bugégul de astăzi, și își cere permisiunea de la Papa Clementă, ca să-și împroprieze sieși toate locurile cucerite. La care Papa răspunde în modul următoră dicend : « Nos igitur huiusmodi tuum laudandum in hac parte propositum multipliciter in Domino commendantes, illudque favoribus, et re-
pendiis apostolicis prosequentes, omnia et singula, provincias, civitates, castra, villas, fortalitia, et quaelibet alia loca, quae praestante Deo de manibus schismaticorum et infidelium eorundem potentia et manibus eripere et potestati tuae subicere—Deci noi astăfelă aprobămă în totă modul și în Domnul propunerea ta cea mult laudată în acestă parte (1) și te investimă pre tine și eređii tăi cu favórea și aprobarea apostolică, ca pre tóte și *înparte provinciile, cetățile, castrele, vilele, fortărețele și oră-care altă locă*, ce ajutându-ți D-đeu, vei apuca *din mânele schismaticilor* și kiar din stăpânirea și mânele necredincioșilor, să le supui potestăței tale » (2). Din tóte aceste acum urméză, că **Români și numai ei, putend să fie aici schismatici, ocupaă și téra cumaniilor, și ei se întindeaă și preste Moldova veke, cu Basarabia și Bucovina, adică preste o parte din Cumania.**

Resumând în fine totă, ce s'a đisă péné aici în respectul întinderii teritoriale, pre care Români o ocupaă între seculul XII și XIV-le trebuie să recunóscemă, că ei aveaă doă centruri de viéță munții Emă, și Carpații, disputându-și la Emă dominațiunea cu Bulgarii și Bizantini, iar la Carpați despre Vestă aveaă a lupta cu Ungurii, și la Ostul Carpaților cu Tătarii. De altă parte trebuie să mai admitemă, că în drépta Dunărei Români se aflaă răspândiți prin Mysia, Tracia, Thesalia, Macedonia, péné în Serbia, iar în stânga Dunărei Români locuiaă munții Car-

(1) Aici e vorba despre partea, ce o ocupaă Tătarii, adică despre Vekia Cumanie, séu Moldova, de unde ei faceăă incursiuni în Ungaria.

(2) Raynaldus ad annum 1352. Necredincioși, despre care Climent face aici mențiune, suntă Tătarii iar schismaticii suntă Români din Moldova; căci alt-mintrelea nu se póte esplica cum aici puteăă să existe schismatici, séu creștini de ritul Orientală.

pați și se întindeau pene la marea Négră, și parte a Chersonului de astă-dî, rîdicându-se în sus pre malul Bugului și ajungând pene la obârșia acestuia și a rîurilor Nistru și Prutü.

(Va urma)

Arch. Genadie Enacénu.

CUVĒNTU LA NASCEREA DOMNULUI

*Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și
pre pământu pace, între ómeni bună voire.*

La acéstă frumósă intonație urechea chreștinului se încântă, inima-i tresare de o bucurie ceréscă, care, cu colorile cele mai vii, se desemnéază pre fața sea. Da, căci ea ne transportă cu spiritulū în aceea mărétă nópte, în miđiloculū căria, omenirea suferindū de secolī, tu anunțiată în persóna unorū săraci păstorī de la Bethleem, că acelū de secolī asceptatū, speranța lui Israel celū vechiū și bucuria Israelului celui noū, a bine-venitū în lume prin nașcerea sea din fecióră: «*Nu-vě temeți, dice unū ingerū acelorū păstorī înspăimântați de Cântarea Corului ingerescu, că étă vestescū voě bucurie mare care va fi la totū poporulū lui Israel; fiind-că în acéstă nópte (aci în cetatea lui David) s'a născutū Christos Domnulū.*»

Dară cine este acestū Christos Domnulū?

O! ce ne mai întrebămū! cu toții scimū iubiților, că este suveranulū Universului, alū ingerilorū și alū ómenilorū, suveranulū întrgei naturi; este Dumnezeulū nostru, uniculū născut Fiiū și Cuvântū alū lui Dumnezeu, egalū cu Părintele seū prin Divinitatea sea, și asemenea noě prin omenirea sea; este în fine acel Toégū din rădăcina lui Iese, după cum cāntă Biserica, care a venitū în lume, atunci cândū a sositū plinirea timpului, ca să mântuéscă și să ridice pre Adam celū căzutū,

făcându-se nou Adam regeneratorul al omenirii, după cum Dumnezeu a promis chiar de la căderea lui Adam și profeții n'au încetat să anunțeze aceasta.

Să săltăm de rădăcinile fraților în inimile noastre, că Mântuitorul omenirii îmbrăcat cu slăbiciunea naturei omenești, a venit să sfărâme lanțul sclaviei în care omul, gema de secol, ridicându-lă la demnitatea lui perdută, prin sacrificiul său și risipirea norului nesciinței și al rătăcirii, în care era căzut prin înșelăciunea spiritului cel rău, vrăjmașul său ne împăcat.

Si cum am putea fi lipsiți de un asemenea sentiment de bucurie la Nașterea Mântuitorului nostru; și mai cu seamă tu femeie, tu fiică a Evei, căria, acestu născut, ți-a restituit drepturile în familie, drepturi pe cari le perduse prin ușurătatea străbunei tale? cum am putea fi nepăsători și nesimțitori, noi, cari ne dăm cu atâta ușurință la veselii trecătoare și de multe ori chiar înșelătoare?

Așa dară, plini de bucurie, și cu cea mai mare bunăvoință, să serbăm venirea între noi a Mântuitorului nostru, cântându cu spiritualul cor: « *Mărire lui Dumnezeu celui din înălțime, pace pe pământ și bunăvoință între oameni!* »

Da, fraților, să cântăm mărirea lui Dumnezeu celui din înălțime, ca autorul acestui mare mister (adică în omenirea Cuvântului), în care strălucesce bunătatea, înțelepciunea și Atotputernicia sa. Să cântăm mărirea acestui mare Dumnezeu, care cu totă neascultarea omului, cu totă neînțelepciunea lui, totuși nu l'a părăsit după cum merita, ci în tot timpul și totu-de-una a veghiat asupra lui, cercetându-l și învățându-l prin bărbați aleși, cu toate că el va! întunecat și orbit de pasiuni și plăceri, în loc să se apropie de dânsul, din ce în ce mai mult, s'a depărtat. Si ca probă despre aceasta, n'aveți de cât să deschideți Istoria lumii și veți

vedea acea stare deplorabilă, în care se afla omenirea atunci la venirea Mesiei, în cât cei mai înțelepți ai păgânismului diceau că omenirea nu se poate îndrepta fără ajutorul unei puteri Divine.

Să cântăm fraților, să cântăm mărirea părintelui celui bun, care fiindu-i milă de cununa operilor sale, îi ertă totu trecutul, și astăzi trimetându-i pe unicul și iubitul său Fiiu spre a o mântui, îi descopere în gradul cel mai în altă dragostea cea mare ce a avut pentru om, pentru care Evangelistul Ión dice: «*Atât a iubită Dumneđeul lumea în cât și pe iubitul său Fiiu l'a dată .*»

Mare este puterea lui Dumneđeul în casul de față, și cu atât mai mare, cu cât Fiiul său prin umila sea naștere, pune pétra fundamentală a Impărăției sale Ceresci, pentru care s'a pogorât din sínul Părintelui său, învățându-ne prin însuși esemplul său de la primul pas în această lume, virtuți, precum: supunerea, umilința, paciența, deslipirea de bunurile pămâtesci.

— Așa, căci ce vedem la această naștere a Fiiului lui Dumneđeul? Fiiul al secolului, deșteptăte și ia aminte.

Acela ce acolo sus în Ceru este încungiurat de lumină și puternice cete Ceresci, să nasce în eslea din pescera de la Bethleem, în întunericul cel mai profund al nopței, strein și lipsit de oricel ajutor! Acela ce a ornat așa de frumos universul, dotându-l cu diferite forme unele de cât altele mai perfecte, unele de cât altele mai frumoase, unele de cât altele mai încântătoare, stăpânul și Domnul Domnilor, Regele Regilor și Imperatorul Imperatorilor, cel ce are scaun Cerul, ascernut picórelor pământul, și se investmênteză cu lumina ca cu o haină, după cum cântă Regele Profet; se nasce în cea mai mare simplitate și sărăcie, lipit chiar de un pat și înfășuratură, pe cari i le ofera eslea dobitoócelor, la care se împlinesce cuvêntul: «*Boulă a cu-*

noscută pre Domnulă seă; érá Israel nu m'a cunoscută pre mine. » Nu se vede în juru-í nici o mărire, nici o strălucire de ornamente, nici ună felă de pompă de care ochii noştri sîntă izbiţi la naşcerea celor mari, la nascerea celor puternici ai pămîntului.

Si ce sîntă acestea? nimică altă, de cât o lecţie dată orgoliului omenescă, care trebuie a se sfărăma înaintea eslei de la Bethleem. O lecţie dată omului superbă, care trebuie a recunósce în nascerea Fiiului lui Dumneđeă, că umilinţa acestui Mântuitoră ală lui este singura cale prin care póte intra în bunurile ce numai orgoliului seă l'a făcută să le pérđă; că în înjosire şi sărăcie Dumneđeă — Omulă vine la noi, spre a ne libera de robia păcatului şi tirania patimiloră.

Să învăţămă dară de aci cu toţi, că mărirea nu stă în origina familiei, în nascerea pompósă, în ranguri, etc. ci în vieţa virtósă, care singură numai, póte şi a ne înălţa la demnitatea nóstră, şi a ne aduce adevărată mărirea, pre cum s'a vedută adesea bărbaţi necunoscuţi prin nascere, dară deveniţi illustri prin faptă; şi de multe ori chiar cântaţi de Mirésa noului născută, adică de St. Biserică.

Prin urmare dară, în faţa eslei de la Bethleem, înceteze ori ce pretenţiune de nascere, de avere, seă alte titluri pămîntesci, adesea sorginte a tot felulă de rele simţitoare; veştejescă-se ca flórea dimineţei, péră ca visulă nopţei, şi lupte-se omulă, lupte-se fie-care a se mări, a se încununa prin fapte laudabile, la practicarea căroră St. Biserică n'a încetată a ne chema tot-dé una, după cum şi Mirile seă a făcută pe cât timpă s'a aflată pe pămîntă. Lupte-se dică, căci numai ast-felă vomă putea deveni demni a cănta mărirea lui Dumneđeă şi a Domni între noi Pacea, care ni s'a anunciată de îngeresculă Coră: « *Si pre pămîntă pace.* »

Ce cuvîntă dulce! « *Pace pre pămîntă* »! Iubiţiloră,

ne ascultarea primului omă a atrasu după sine și perde-
rea păcei, de care se bucura în primele zile ale creatiu-
nei séle. Din acéstă causă a urmată pentru omă, luptă
cu Dumneđeū, lupta cu semenulă séū, luptă chiar cu
sine însuși, lupta care i a făcută zilele amari. Secolă a tre-
cută și niminī i-a mai putută reda acéstă pace perdută,
nici îngeră, nici omă, fără numai acestă nouă născută, Fi-
iulă lui Dumneđeū, pentru care Profetulă. Isaia cu 700
ani înainte de nascerea sea l'a numită *Domnulă Păcei*;
și Regele Profetă a pređisă, *că în zilele lui va răsări
dreptate și multă pace*, ceea ce a și urmată în adevără,
căci Elă prin sacrificiulă séū de cruce, sfărămândă pă-
retele celă din mijlocă ală vrajbei, după cum cântă Bi-
serica, a pusă pacea, séū mai bine a împăcat pre omă
cu Dumneđeū, și noi numai sântemă fi ai urgiei Dum-
neđeesci, ca pînă aci; a pusă pacea între noi și seme-
nulă prin caritate, din care resultă fapta cea bună și
frumósă, și unirea frățească; în fine ne-a împăcată și
cu noi însine, prin pacea consciinței, căpătată prin îm-
plinirea datoriiloră.

După cum vedeți frațiloră, Fiiulă lui Dumneđeū ve-
nindă în lume, nu se numesce, nici Domnulă mărirei,
nici ală bogățiiloră, — idolulă omenirei, — nici ală al-
toră titluri, pentru căpătarea căroră orgoliosulă fiă
ală secolului își sacrifică totulă pêne și onórea, lucrulă
celă mai prețiosă ală omului. Nu, ci se numesce Dom-
nulă *păcei*, ca trăsură caracteristică a Impărăției séle,
și pentru care n'a încetată în totă cursulă vieței séle pă-
mêntesci a o repeta și recomanda Discipoliloră săi di-
cându-le: « *Pace vóe, Pacea mea daă vóe, Pacea mea
lasă vóe* ».

Si ce póte fi mai de dorită ca *pacea*? nimică frațiloră,
de óre-ce numai ea póte da omului repaosă; fiindă-că
celă-ce viețuesce în pace, viețuesce liniștită și mulțu-
mită; pentru care cu dreptulă dară este mai pre susă

de ori ce bună pământescă. Lipsescea din sufletul nostru, din familia noastră, din națiunea noastră, în vană atunci ori ce bunuri de cari amă fi încungiurați. Fie dară iubitor, pacea lui Christos în voi, în familia voastră și în toate relațiunile vóstre sociale.

Ei! cândă amă avea înțelepciunea să conservămă între noi pacea lui Christos, apoi să fimă convinși că singură ne va duce acolo unde venitorul creștinului și venitorul Românului este scrisă cu litere de aură în cartea vieții. Da! căci atunci Domnul va fi cu noi; și apoi când Domnul este cu noi, *nimini in contra noastră* dice Psalmistul.

Dară pentru a ajunge acolo, unde Domnul *Păcei* voescă a-ne duce; pentru a ne putea bucura de fructele acestei bine făcătoare Păci, ne trebuie bună voință cu care se termină armonioasă cântare Ingerescă: « *Bună voință intru ómeni* » Da, bună voință, negreșit pentru a urma în totul Mântuitorului nostru, căci numai prin o bună voință tare și statornică vomă putea învinge totul, ori, cât de spinósă va fi calea pe care ne va conduce. În această ne încredințază însuși împrejurările noastre de fiecare zi. Fără bună voință știți că nimic nu se póte face, ori cât de ușure ară fi lucrul. Apoi dacă această se întâmplă cu lucrările ordinare, cu atât mai mult în fapțul mântuirii omului. Acesta însuși Iisus ne-o arată cu ocaziunea vindecării slăbănogului de 38 de ani, de la scaldătórea Bitezda, pe care l întreabă: « *Voesci să fi sănătos?* » Înțelegeți pentru ce acesta, nu dóră că Dumnezeu nu-ară putea prin diferite mijlóce ca să ne mântuiescă, ci îi place să țină socotélă de voința noastră, această facultate care dă totă prețul faptelor noastre, și după întrebuințarea căria putemă fi demni de recompensă séu pedépsă; altă felă omul n'ară avea nici un merit.

Insuși sânta Fecióră n'a devenit mama lui Iisus Christos, de câtă atunci când cu voință liberă ș'a dată con-

simțimântul către Ingerul vestitor: «*Iată serva Domnului, fie mie după cuvântul tău*».

Frații creștini, dacă spre nenorocirea noastră ne vom lăsa în moliciune și vom neglige aceste virtuți, în van va fi pentru noi născerea Fiului lui Dumnezeu; în van tot sacrificiul lui pentru noi; căci nu vom putea cu demnitate a călca pragul acestui sânt locaș, pentru a aduce închinăciunile noastre celui din eslea pescerei din Bethleem, nu vom fi demni a purta numele de creștin, sevă unși ai lui Dumnezeu. Si apoi în astă-fel de stare, n'am măhni pre cel mai mare bine-făcător al nostru; pre acela care pentru dragostea noastră n'a cruțat nici chiar pre iubitul său Fiū, pe acela în fine fōre care : o zi, o oră, un singur moment n'am putea esista, după cuvântul Psalmistului: «*Intorcânduți tu fața tea toate se vor turbura*».

Nu credi iubitorilor, să se afle printre noi ver-unul, care să ne socotescă acestea, și să nu dorască viața pacifică la care Christos și biserica sea ne chiamă.

De aceea dară, spre mărirea lui Dumnezeu să dicem cu toții în inimile noastre.

Dulce Iisuse! dacă pînă acum n'am avut, pōte, o viață potrivită cu scopul pentru care Tu ai bine voit să vii în lume, Te rugăm, ertă trecutul nostru; căci acum promitem în fața Tea, că de astăzi înainte vom fi ai Tei; Legea Tea cea sântă va fi conductōrea noastră în toate faptele. Pentru Tine și sânta Ta Lege care este dreptatea și adevărul vom sacrifica totul, pēne și viața de va fi necesariū, ca astă-fel să putem odată, colosusă a cânta cu cetele spirituale mărirea Dumneșc. Amin.

Preot : I. Constantinescu,

VORBIRILE

PREOTULUI DE SAT CATRE POPORANII SEI

A XII-a VORBIRE

ȘI

INTÊIA DESPRE A DOUA PORUNGA DUMNEDEEASCA

Fraților!

Ore mai țineți voi minte, câte sunt toate poruncile Dumneđești? Eū v'am spus că toate ele sunt dece. Dér câte porunci v'am esplicat eū vouē pân'acum? Numai una:

Eū sânt Domnul Dumneđeul tēū, să n'ai alți Dumneđei afară de Mine. Dér porunca a doua, care este? și cum se citește ea? Iată cum se citește: Să nu-ți faci ție chip cioplit, nici totă asemănarea a câte sunt în cer sus, pre pământ jos, în apă și subpt pământū: să nu le închini lor, nici să le slujești. Ați auditū, fraților, cum se citește a doua poruncă: să nu-ți faci chip cioplit etc. Aci sunt multe lucruri ne înțelese pentru voi; ascultați dér cu totă luarea aminte cele-ce am să vă esplic pentru a doua poruncă a lui Dumneđeū.

EXPLICARE

Ce va să dică: *Să nu-ți faci ție chip cioplit?*

Va să dică: să nu ți faci nici-un idol sau statue, — fiind-că idol va să dică statue; nu sculpa sau ciopli din lemn, sau din pétră, nu turna din aramă, sau din fer,

nicl din argint și aur, nicl din veri-ce metal să nu-ți faci idol sau statue.

Dér cuvintele : *nicl tótă asemănarea a câte sunt în cer sus ?*

Iată și acestea ce va să dică : d'asupra ta sus, tu veđi sórele, luna și stelele ; să nu faci nicl un idol sau statue asemenea acestora, care să semene sau să închipuéscă pe sóre, pe lună sau pre stele.

Dér cele-lalte cuvinte ale acestei porunci ? *și a câte sunt pre pământ jos, în apă și sub pământ : să nu te închini lor, nici să le servești ?*

Aceste cuvinte spun lămurit, că pre pământ jos sunt păsări, fiară, dobitoce, șerpi și multe alte lighióne de mare. Pentru aceea, când Dumneđu dice : să nu-ți faci nicl tótă asemănarea, cu acésta 'ți poruncește : să nu-ți faci idol sau statue, care să semene sau să închipuéscă sau păsere, sau fiară și dobitioc, nicl om, nicl pește sau șerpe. Se nu ți faci nicl uă statue sau idol, care să închipuéscă vre-o făptură de pre pământ, sau din apă ; să nu te închini acestor idoli, ca unor Dumneđei, să nu le slujești, ca când ei ar fi Dumneđei tēi.

Dér voi póte că veți dice : cine va fi acela dintre noi, care să se gândéscă, ca să și facă idoli și să se închine lor ca unor Dumneđei ? S'a mai auđit óre vre-o dată ceva de felul acesta

Mărire prea puternicului Dumneđu ! printre noi creștinii idoli sunt niște lucruri, care nu se ved. Dér tocmai pentru aceea și este bună pentru noi a doua poruncă, căci ea ne arată deosebirea nóstră a Chreștinilor de alte némuri streine ce nu sunt Chreștini. Au fost, și chiar și acum sunt popóre întregi cari nu știu și nu cunosc pe adevăratul Dumneđu, nu știu nicl să se închine, nicl să se róge adevăratului Dumneđu. Acești ómeni nenorociți, ne sciind pe adevăratul Dumneđu, Făcătorul tuturor făpturilor, au născocit Dumneđei mincinoși, și

s'aũ închinat făpturei, iar nu făcătorului. Alții, ca și nisce orbi, aũ gândit că sórele, luna și stelele sunt Dumne-dei. Alții, și mai mult orbi de cât cei-l alți, aũ cunoscut ca Dumne-dei, ómenii muritori, păsările, boii, pisicile, balaurii, crocodilii și mai multe alte făpturi. Si-aũ făcut idoli, asemenea acestor făpturi, și se închină și le slu-jesce ca unor Dumne-dei. Nisce ast-fel de ómenii nenoro-ciți se numesc păgâni, închinători de idoli, iar credința lor cea spurcată — idololatrie, saũ închinare de idoli. Vedeți voi, fraților, cât de nenorociți și orbiți sunt a-cești ómenii, cari nu cunosc adevărata credință creștină; cari nu cunosc pe adevăratul Dumne-deu creștinesc; cari nu învață credința Bisericii nóstre drept măritóre? Prea bunul Dumne-deu voesce să ne despartă de acești nenorociți, când ne poruncesce prin a doua poruncă : sã nu-ți faci ție idoli, cari se închipuiască lucruri ce s'ar afla în cer sus, și pre pãmént jos, sub pãmént, în apă; să nu vë închinați lor și nici să le slujiți.

Fraților! mulțumiți lui Dumne-deu și ziua și nóptea, că sunteți Creștini, iar nu păgâni; v'ați nãscut în sînul drept măritórei credințe, iar nu în aceea jidovéscă, tur-céscă saũ idoléscă; cum că voi ați crescut și trăiți, ca a casă, în sînul sfintei Biserici drept măritóre, care este în-frumusețată cu sfinte icóne, cu icóna Mântuitorului Christos, a Prea curatei Feciórei Mariei și de cetele sfin-ților mucenici. Cinstiți și vë închinați acestor sfinte icó-ne; pentru că acésta ne poruncesce să facem și slânta nóstră Biserică drept măritóre.

Si cum ne poruncesce și ne învață ea ca să ne închi-nãm sfintelor icóne?

Ascultă. Eũ te întreb : ce este icóna, spre exemplu icóna Sf. Nicolae, făcătorul de minuni? Tula acésta întrebare rãs-punde'mi ast-fel : icóna Sfântului Nicolae, este chipul Sf. Nicolae, iar nu însuși Sfântul Nicolae. Icóne de ale Sfân-tului Nicolae suut multe, dér Christos este numai unul,

Sfântul Nicolae asemenea este numai unul. Tine bine minte, că or-ce icónă este numai chipul aceluia, pre care el închipuesce icóna. Dér pentru ca să poți tu înțelege și mai bine, eă îți voiú da un exemplu: când tu te uiți în oglindă, séú într'o apă limpede tu 'ți veđi într'ensele chipul tēú; dér tu scii bine că în oglindă saú în acea apă nu ești tu, ci numai chipul tēú. Tot astfel te gândesce și despre icóne, adecă, că icónele sunt numai chipurile acelora ce sunt zugrăviți pre ele, iar nu însuși lucrul. Tu veđi de exemplu: Nașterea lui Christos, Botezul, Invierea, etc., — gândesce-te, că aceste icóne nu sunt însăși Nascerea Botezul, saú invierea, ci numai chipurile cari arétă aceea cum s'a născut Christos, s'a Botezat și a înviat. Mai încolo: tu veđi icóna, care închipuesce pre Christos, răstignit pre cruce: atunci tu te gândesce că acéstă icónă nu este însuși Christos, ci este numai chipul, care arétă aceea, că Domnul nostru Iesus Christos a fost răstignit și a murit pentru mântuirea nóstră. Crucii asemenea sunt fórte multe, — în fiecare biserică sunt câte-va, — dér Christos adevăratul nostru Dumneđeú este numai unul, or și unde și pre or și ce cruce ar fi El închipuit. Tu mai veđi deosebite icóne, care arată pre prea Sfânta Fecióră, Născetőrea de Dumneđeú, gândesce-te, că tóte aceste icóne sunt numai nisce închipuirii, care înfățișeză tot pre aceea-și Născetőre de Dumneđeú, — numai pre una, de și îndeosebite chipuri, pentru că Ea s'a arétat ómenilor în mai multe chipuri; și pre cum s'a arétat, așa s'a și zugrăvit pre Sfânta icónă.

Si așa tu ține bine minte, că sfintele nóstre icóne, sunt numai închipuirii ale sfinților, iar nu chiar acele persóne. Adecă, pre icóne se zugrăvesce chipul lui Dumneđeú, închipuirea faptelor celor mari ale lui Dumneđeú, chipul Născetőrei de Dumneđeú, chipurile sfinților lui Dumneđeú, dér numai chipul lui Dumneđeú și ale sfin-

șilor Lui, iar nu însuși Dumneșeu, nu sunt chiar sfinții lui Dumneșeu.

Dér óre pentru ce să se scie și se se șie bine minte tóte acestea?

Pentru aceea ca se nu îndumneșeim icónele, ca tu în simplitatea saú în nesciința ta de carte, se nu gândesci că icónele, ar fi dumneșei. Gândește-te bine și înțelege bine, că precum este păcat d'a nu cinsti sfintele icóne, tot așa este păcat d'a îndumneșei sfintele icóne, de a-le socoti ca pre nisce Dumneșei.

Cum dar trebuie se cinstim sfintele icóne?

Iată cum: « cinstește icóna, dér n'o îndumneșei; cinstește icóna, dér nu pentru însăși icónă, ci pentru acela pe care'l închipuește. Inchină-te chipului, iar mintea și inima le înalță către chipul cel dinteiú, aducându-ți a-minte de cele ce dice sântul Sobor de la Niceea, cum că cinstea se reduce la chipul cel dinteiú.

Dér tu vei dice: aci nu sunt înțelese pentru mine tóte cuvintele ce ai dis, saú póte că tu nu înțelegi nimic?

Ți voiú vorbi dér și mai simplu: fie în biserică, fie a casă la tine, fie și pe drum tu vedând sfintele icóne îndată te închină lor; te închină și le sărută, iar cu mâinile tale murdare să nu te atingi de dênsele, nu face nimic necuviincios în fața lor; iubește-le, ai către dênsele evlavie, cinstește-le și te teme de ele; pentru că ele sunt icóne sfinte și de Biserică stropite cu apă sfințită, și sunt odóre bisericești. O ast-fei de cinstire a sfintelor icóne se numește cinstire vedută; acéstă cinstire se cuvine icónelor, ca unor odóre bisericești. Dér împreună cu acéstă cinstire vedută se unești și cinstirea cea nevădută ce se face cu mintea.

Dér în ce stă cinstirea icónelor cea nevădută?

Mai sus s'a dis: închină-te icónei, iar mintea și inima ta le înalță către chipul cel dinteiú: privește cu ochii tei sfânta icónă, iar cu gândul și cu mintea ta gândeștete

la acela, care este zugrăvit pre icónă. Cu trupul teŭ te închină icónei, iar cu sufletul și cu inima ta privindu-o, îți inchipuește pre acela cărui-a tu te închini. Tu te închini spre esemplu înaintea icónei sfântului Nicolae și dici: sfinte părinte *Nicolae*, rógă-te lui Dumneđeŭ pentru mine pécătosul; atunci tu gândeștete că nu te rogi icónei, ci te rogi chiar sfântului Nicolae; închipuește-ți că nu icóna sfântului Nicolae se rógă pentru *tine*, ci însuși sfântul Nicolae. Tu te rogi înaintea icónei Născétórei de Dumneđeŭ și dici: Prea sfântă Născétóre de Dumneđeŭ, mântu-estene pre noi; atunci tu érá-și gândeștete și ai în mintea și gândul teŭ chiar pre Prea sfânta Născétóre de Dumneđeŭ și înțelege bine, că nu se rógă pentru *tine* icóna Născétórei de Dumneđeŭ, ci însăși Născétórea de Dumneđeŭ, se rógă pentru mântuirea ta. Tu stai și te rogi înaintea sfintei Crucea lui Christos și dici: Dómne Iisuse Christóse, Dumneđeul nostru, miluește-ne pre noi; atunci te gândește și înțelege bine cum că tu nu te rogi crucii ca lui Dumneđeŭ, că nu e crucea care te miluește, ci te miluește și primeșter ugăciunea ta însuși Christos Dumneđeul nostru, al cărui chip numai îl veđi tu zugrăvit pre cruce; tot ast-fel te rógă tu înaintea fie-cărei icóne, ast-fel cinstește or-ce icónă; într'acésta și stă cinstea icónei cea nevedută adecă din lăuntrul inimiei.

Dér pentru că mai bine să se întăriéscă în mintea ta acéstă sfântă invěțătură, iată despre ce ai să te gîndești: tu ai primit, să dicemŭ așa, de la fiul teŭ, care să află dus departe de *tine* o scrisóre saŭ o carte. Acéstă carte saŭ scrisóre este fórte scumpă pentru *tine*; tu te tot uiți la ea și tot nu te saturi privind'o; asculti și tot asculti tóte cuvintele cuprinse într'énsa, o săruți și o păstređi într'un, loc cuviinciosŭ și te superi pre toți aceea, cari, 'și ar-fi închipuit să riđe de dénsa, saŭ ar fi umblat cu dínsa fără respect. Ore pentru ce le faci tu tóte acestea? Puterea nu stă în scrisóre, ci într'aceea că acéstă scrisóre este

trimisă de la fiul teŭ. Tu te uŭi și privești cu ochii acé-
stă scrisóre, iar cu sufletul printrînsa te uŭi și vedî pre
fiul teŭ. Ascultî cuvintele scrise pre hârtia acestei scri-
sori, dér gîndești și audî vorbind chiar pe fiul teŭ. Tu
săruți scrisórea, iar cu inima îmbrățișezi chiar pre fiul
teŭ. C'un cuvênt : tu te uŭi la scrisóre ; dér în același
timp tot sufletul teŭ, tótă inima și ochii tei, tot sufletul
teŭ nu sunt în scrisóre, ci în dreptate către fiul teŭ și
sunt unite cu el. Înțelegi tu acum ; cum și în ce chip
în același timp se póte ca cu ochii să vedî, una, iar cu
gîndul, cu sufletul să fii unit cu alta ? Tot ast-fel judecă
și despre cinstirea sfintelor icóne. Rógă-te, închină-te și
sărută sfânta icónă ; dér tot în același timp tóte gîndu-
rile téle, tot sufletul și inima ta, tot respectul teŭ să fie
cu acela, să se înalțe către acela, la care arată icóna, sau
la acela care este zugrăvit pre icónă.

Acum să mai repetăm în mai puține cuvinte aceea ce
am spus pîn'acum despre a dcua poruncă Dumneđească
Ascultați, fraților :

1. Adoua poruncă se citește ast-fel : *Să nu'ți faci nic
chip cioplit nici tótă asemănarea, a căle sunt în cer
sus , pre pămênt : să nu te închini lor, nici să le ser
vești.*

2. A doua poruncă Dumneđească o putem înțelegé
ast-fel : să nu'ți faci nici un fel de idol, care să înfățișeze
vre-o făptură óre-care pămêntéscă sau ceréscă, sau de
prin ape, — să nu'ți faci, să nu te închini sau să slujești
lor. Alt-fel făcênd tu nu vei fi Chreștin, ci idololatra sau
închinător de idol.

3. Închinăte ; și slujește unui Dumneđeŭ adevêrat, care
este Iisus Christós și cinstește sfintele icóne, chrești-
nești.

4. Să știi, că sfintele icóne suntŭ numai niște chipuri,
arêtarea unor lucruri, iar nu însuși lucrul ; va să dicé
ține bine minte, că icónele nu sunt Dumnedei.

5. D'aci tu poți înțelege, că rugându-te înaintea icónelor, rugăciunea ta, închinăciunea ta, or-ce cinstire și evlavie cu mintea se înalță către Dumneđeũ și către sfințit, carii se înfățișează sau se zugrăvesc pre sfintele icóne.

Acum s'ar fi convenit, fraților, să vă mai spun, care este păcatul în protiva poruncii a doua, prin care am putea să o călcăm sau să păcătuim în vre-un chip óre-care înprotiva ei. Dér fiind că cuvântul meũ și așa a fost prea mare: apoi, pentru ca să nu vă obosesc mult, să lăsăm acesta pentru vorbirea fiitoare. Iar acum să sfîrșim cuvântul nostru și să dăm Domnului Dumneđeũ mulțumire și închinăciune, că El prea bunul nostru Părinte nu numai că ne a învrednicit ca să'l cunoștem pre Dînsul și pre sfințit cei ce sunt plăcuți Lui cu mintea noastră, ci ne-a și învrednicit ca să'l vedem pre El și pre ei cu ochii noștri pre sfintele icóne, și să ne rugăm Lui, ca să ne învrednicescă óre-când, ca să'l vedem și pre El și pre sfințit Lui, nu numai pre icóne, ci în persónă, față în față întru împărăția sea. Amin.

Preot: Sp. Bădescu.

CUVĒNTU LA DUMINICA FLORIILOR

DESPRE IMPARTASIRE

Moisi, Moisi, nu te apropia aici; deslégă încălțămintele picórelor téle, că locul în care stai tu sânt este. (Eşire, 3,5.)

Fraţilor,

Iată, peste şese zile vomă avea Sântele Pasce, care este ziua mântuirii neamului omenescă. Pentru acésta Sânta biserică, vedându-ne adunaţi astăzi în sînulă seu, se bucură şi nu încetază a ne mângâia şi a ne da consiliiele séle prin cari să ne putemă conduce cu fericire în căile acestei vieţi, şi se ne facemă demni de fericirea eternă. Acéstă dorinţă a bisericei se vede din următóarele cuvinte adresate lui Moisi, şi pe cari le adresază şi către noi, de óre-ce, ca şi Moisi, avemă a ne atinge de cele sante.

Pe când Moisi páscea turmele pe lóngă muntele Horebă, vedu într'ua di uă flacăre de focă, în mijlocul cărei ardea ună rugă fórá a se mistui. Moisi se spăiméntă de acéstă vedere miraculósă şi se decide a se apropia spre a vedé mai bine. Déró, de uă dată uă voce misterióasă strigă cõtre dênsulă dicéndu: *Moisi! Moisi nu te apropia, aici, deslégă încălțămintele din piciórele téle, că loculă în care stai sântu este.* Scóterea încălțămintei din picióre nu este altă ce-va de câtă, că la popórele orientale şi în specială la judei, era în usă cândă intra cineva în templu, séu într'ună altă locă sântită, să-şi scóţă încălțăminteá; care lucru însemna curăţenia trupului şi a sufletului de ori-ce ar fi fostă nepotrivită cu sanctitatea loculă.

Ei bine déră, vedurămă cum D deū a respinsă pe Moise, când a vedută apropiarea lui cea cu ne băgare de sémă, déră despre noi ce vomă dice, fraţilor, Căci iată asceptămă venirea zilei celei glorióse, în care s'a lucrată mântuirea lumel, asceptămă, dică, a ne uni cu Iisus Christos prin cuminecarea cu corpulă şi sângele seu celă prea sântă? Nimicū nu vomă dice altă, de câtă că acea voce misterióasă şi acum străbaté prin sufletele nóstre, apropiându-ne de corpulă şi sângele Domnului. Spre a

ne convinge și mai bine, iată voi arăta însemnătatea acestei prea sante taine și gravitatea responsabilității, decă ne am apropia cu ne vrednicie.

*Fraților, Genul uman, prin păcatul celui d'ântei om, a perdut fericirea pe care i-o dedese D-deu în Paradis. Si ast fel perdend'o a umblat rătăcind în întuneric și tăveliindu-se în noroiul păcatului ereditat. D-eră ce dică? D-deu de și conda mnase omenirea pentru păcatul strămoșului, însă El nu voesce mórtea păcătoșului, ci să se întorcă și să fiă viu. El ca un Tată pré bun, care nici uă dată nu uită pe fii săi, și nu încetază a veghia, n'a voit a mai lăsa omenirea în miseria de mai nainte, ci a chiamat'o, ca și cum ar fi dis: veniți fii mei la mine și mă cunoșceți, căci eu sunt Tatăl voștru; numai umblați după plăcerile inimelor voștre, căci ați putredit zăcend întru păcate. Ne trimite, pe Iisus Christos Unicul său fiu dicend: *acesta este fiul meu cel iubit întru care bine am voit, pe acesta să ascultați.* Domnul nostru Iisus Christos, rađa Tatăl cea luminoșă, prin venirea sea în lume, ne a rescumpărat din captivitatea, în care eram căduți prin amăgire, s'a adus pe sine sacrificiu pentru salvarea noastră și ne a dis: « Eu sunt calea vieții. » Prin pogorirea sea din cer pe pământ și petrecerea cu omenii Dumneșirea s'a unit cu omenirea, cele ceresci s'a unit cu cele pământesci. Genul uman, care se depărtase de la D-deu prin păcat, așa, că între om și D-deu era un zid neștrăbătut, prin Iisus Christos omul s'a apropiat de d-ensul, surpându-se acel zid, cea perdeă neștră ce ne despărția, după cum dice Sântul Apostol Paul către Efeseni pe cari îl convertise la credința creștină: « Voi cari ore când erati departe, v'ati făcut aproape prin sângele lui Iisus Christos; căci El este pacea noastră, care a făcut amândouă una și păretele cel din mijloc al zidului l'a sfărămat dintre noi (Efes. 2, 13—15). Iisus Christos prin restignirea sa, prin sângele său cel scump, curs din prea curata lui costă și mâni, a spălat petele cele mortale, puse în sufletul omenirii prin cădere și a dat corpul și sângele său cel D-deesc nou spre mâncare și spre beutură; spre a ne face demni de viața eternă întru împărăția cerului, unde este pacea și liniștea, fericirea cea nefinită, unde, dică, sunt bunuri pe cari ochii omului aici pe pământ nu le-a vedut și la inima lui nus'a suit. Inșși Domnul Iisus Christos dice: « Eu sunt pâinea, care se pogoră din cer; de va mânca cine-va pâinea acăsta, va trăi în veci, și pâinea care eu o voi da tru-*

*pulă meă este, care 'lă voiă da pentru vieăa lumei. Că trupulă meă cu adevărată este mănăcără și sângele meă cu adevărată este bėtură.» (Ión 6,48,53.) Mântuito-
rulă Christos prin restignire a timpită aculă morăei, a pironită pe cruce păcatulă, a călcată subtă picioră pe Tatălă minciunei și ne-a ordonată ca să ne împărtășimă cu dēnsulă spre iertarea păcatelor dicēnd : « *Luati măncați, acesta este trupulă meă, care se frânge pentru voi spre iertarea păcateloră; beți dintru acesta toți, acesta este sângele meă ală legei celei nouă, care pentru voi și pentru mulă se vėrsa spre iertarea păcateloră.* (Mat. 26, 28).*

Nefericită dēră este acela, care prin necredință se depărtăză de corpulă și sângele Domnului, căci se lipsesce de vieăa eternă, se lipsesce de graăia preparată celoră ce credă și se împărtășescă cu Iisus Christos. Domnulă chiamă pe toți la cina sa, vrea ca toți să aibă vieăa eternă, éra nu să se lase a fi dominați de lucrurile vane ale acestei lumi; căci omulă nu se mărginesce numai în vieăa acēsta trecetóra. Este datoră să lucreze aici ca ast felă să și pregătēscă cea-altă vietă: Omulă pe pământă nicăiri nu și gasesce liniștea și mulțămirea. De i-ar oferi onorile cele mai mari, de l'ar pune în locurile cele mai strălucitóra, nu este mulțumită, tinde ne încetată mai departe, tinde cătră D deū. Înaintea tronului divinităăei, unde cântă serafimi. « Sântă ! sântă ! sântă Domnulă Sabaotă, plină este cerulă și pământulă de mărirea lui, va găsi omulă liniștea și mulțămirea sea. Acolo unde vėduva și orfanulă, unde celă nedreptățită va afla mănăgăiare și dreptate. Dēră apoi cum va putē omulă a se face demnă de acēstă liniște, și fericire, de nu va lucra și nu va petrece conformă cu învăătura lui Iisus Christos cea d deēscă și nu se va împărtășă cu corpulă și sângele seă ? iată ce dice mântuitorulă : « *celă ce va mănca trupulă meă, și va bea sângele meă are vieăa vecinică, și eă ilă voiă învia pe elă în ziua cea de apoi » (Ioan 6. 54).*

Vedeți dēră. frățiloră, câtă este de ne apărată acēstă taină pentru mântuirea nōstră; vedeți cum Iisus Christos ne chiamă pe toți la împărtășirea cu corpulă și sângele seă; căci Elă pentru totă neamulă omenescă a suferită ocări și restignire de la cei ne omenoși și necredincioși; Elă pentru toți și-a pusă sufletulă, toți suntă oile pășiunei sele.

Dēră óre, decă Iisus Christos ne chiamă pe toți ca să ne împărtășimă cu pré sântulă și de vietă făcētorulă seă corpă și sânge, apoi ar crede creștinulă ca acēsta datorie

s'o împlinescă ori-cum va fi, fõrã preparãtiunea cuviinciosã și fãrã demnitate ?

O ce ne fericiți am fi atunci ! cãci, în locũ de a cãpãta fericirea și viãta eternã, amũ atrage asupra-ne nefericirea eternã, blestemũ și osîndã. Iisus Christosũ dice : « *Celũ ce mãnincã trupulũ meu și bea sãngele meu întrumine petrece și eũ întrudensulũ*. Apoi cum va putã petrece celũ curatũ în celũ ne curatũ, celũ prẽsãntũ în celũ plinũ de patimi și de tõtã orgiile ? Ce ar folosi necredinciosului împãrtãșirea cu D deesculũ corpũ și sãnge, decõ lipsesce din tr'ensulũ acea umilintã și tãrie de credinã, ca a sutãșului, care dicea : nu suntu vrednicũ Dõmne, sã intri în casa mea. Acela, care cu sufletulũ și cu trupulũ este plinũ de ne curãtenie, plinũ de rãpire și de nedreptate și îndrãsneșce a se apropia, va da sãmã înaintea înfricoșatei judecãti, dupre cum dice Sãntulũ Apostolũ Paulũ : « *celũ ce mãnincã și bea cu ne vrednicie, judecatã lui și mãnincã și bea, ne socotind trupulũ și sãngele Domnului*. (1 Cor. 11,28) Vai ! ori-cãrei ființe omenesci, care nu voesce sã asculte învãțatura Domnului, și apoi îndrãsnesce a se apropia, cãci va fi vinovatũ, dupre cum mãrturisesce Apostolulũ Paulũ : « *celũ ce va mãnca pãnea acẽsta și va bea paharulũ acesta cu nedemnitate, va fi vinovatũ corpului și sãngelui Domnului*. (1 Cor. 11,27). Chiar Mãntuitorulũ Christos ne dã esemplu, cã trebuie uã mare pregãtire sã facemũ, cõci Elũ, când era sã încẽpã a predica evangelia, a postitũ 40 de zile și 40 de nopti. Moisi, când era sã primescã legea de la D-deũ depre munte, a postitũ 40 de zile ; poporulũ Israelit ẽrãși la primirea legel, în timpũ de trei zile, ș'a curãțitũ hãinele, s'a pregãtitũ dupre cuviinã. Apoi cũ cãtũ mai multũ trebuie a ne pregãti noi, cari nu primimũ, ca Moisi, legea, ci primimũ pre Insuși D-deũ în corpurile și în sufletele nõstre, Cõci, cum va putã foculũ celũ mistuitorũ a sta pe o materie plinã de unsõre și a nu se aprinde și mistui ? Iatã ce dice Domnului prin Iesaiã profetului : « *Scoteți viclesugurile din inimelẽ võstre ; cãci urãscũ pe bãrbatulũ vẽrsãtor de sãnge și viclẽnũ ; nu se ascunde în prẽjma ochilorũ mei totũ celũ ce lucrẽzã fãrã de legea*. Pẽrã acestea de la noi, cõci suntu inimi, cari ni lipsescũ de fericirea eternã. Nici pãmẽntulũ, nu produce fructe, decã nu se pregãtesce, nu se arã dupre cuviinã ; totũ asemenea vomũ fi și noi fãrã pregãtire, ca unũ pãmẽntũ neroditorũ ! Sã ne aducemũ aminte de cele cincĩ feciõre ne înțelepte din Evangelie, cari, fiindũ coprinse de somnulũ pecatului, nu s'aũ pregãtitũ, ca cele alte cincĩ, și când a venitũ Mirile, aũ remasũ pe din afarã, ca nisce netrebnice. Cele

cinci fécioare înțelepte petreceau timpul în rugăciune și în asceptare, érá cele ne înțelepte dormiaú, și vedeți ce au dobânditú unele, precum și cele alte; cá celorú ne înțelepte le a disú : *nu vă sciú pre voi, duceți-vé!*

Așa dérö, frați creștini, să fimú pregătiți pentru primirea Domnului nostru Iisus Christos. Să fiă curată casa corpului și a sufletului nostru, pentru a petrece Domnulú în noi și noi într'Ensulú. Să iertămú celor ce ne au greșitú, cöci ast-felú putem fi vrednici de iertare. Să curățimú consciința nóstră prin mărturisire; și decö noi ne vomú *mărturisi cu dreptate și fără minciună, dice Evangelistulú Ioan, credinciosú și dreptú este Domnulú ca să ne ierte pécatele nóstre și să ne curățescă de tölă ne dreptatea»* (Ioan 1,9). Să mérgă înaintea nóstră făclia faptelorú creștine, spre a ne conduce cu fericire cötre Mântuitorulú nostru. Fiă credința nóstră tare, petróndé-se sufletulú nostru de rugăciune, care străbate cerulú și face pe D-deú să caute cu milostivire asupra nóstră. Umple-se inimele nóstre de bucurie, pentru venirea Domnului, și cu uă voce să strigămú: *Osana fiubú lui David, bine este cuvén-tatú celú ce vine întrú numele Domnului Aminú.*

Diac. St. Călinescu.

BISERICA ROMANA

FAÇA CU CEI CADUTI IN RESBEL PENTRU CREDINTA SI PATRIE

Precum resbelul a produs două feluri de nenorociri asupra fiilor patriei noastre, — una adică prin omorirea a mai multor indiviđi, iar alta prin rămânerea unui mare număr de sođi și copii fără mijlóce de esistență, — așa și Biserica póte a-le veni în ajutor în două kipuri séu pe două căi. Una din acestea este *Morală* și se referă la indiviđii morți în resbel, iar alta *Materială* și póte servi la ameliorarea sórtei familiilor lor. Ambele acestea, pe de o parte vor face pe Biserică a-și implini una din datoriele către fii séi spirituali, iar pe de alta 'ií vor încuragia fórté mult și 'ií vor pune în pozițiune de a fi gata tot-de-una spre a-și apăra cu bărbăție țera lor, și a nu suferi vre'ó dată să li sé incalce drepturile străbune; lucru prin care vor proba în fața creștinilor din Europa că ei sunt încă un popor viú și demnú de principiile creștine în Orient precum și de un viitor mai strălucit.

Este sciut că toți bravii ostași románi fac parte din societatea creștină, séu sunt fií ai Bisericii lui Christos. Ei imiteză pre bravii ostași creștini de mai înainte, carií la tóte impregiurările grele, pe lângă arma ce o aveaú în mână se intrarmaú cu arma crucei și a credinței în Christos, cu care credeaú a fi ne învinși.

De sprijinul și ajutorul moral al Bisericei ei nu numai nicí-o dată nu s'aú îndoit, ci încă tot-de-una aú avut ferma convicțiune că ea íí póte ajuta și în nainte și după mórté. Acéstă credință se întăria și să întăresce încă cu atâta mai mult cu cât ved kiar și astă-đí. că rugăciunile servitorilor Altarului unite cu ale părinților, sođiilor și fiilor lor, íí ajută și íí scutesce de pericolele cele mai mari. Tóte sunt cu puțință celui credincios.

Dér sânta Biserică ajută pre drept — credincioșii sei fi nu numai în căpătarea bunurilor temporale séu din acéstă lume, precum și în impregiurările grave în care pot să se afle, ci încă și în căpătarea bunurilor morale, care sunt mult mai prețioase de cât cele din-tâiū; și acésta nu numai în cât timp ei sunt în acéstă viață, ci kiar după mórte.

Pentru a veni dér Biserica nóstră Română în ajutoru credincioșilor sei fi, ce au căduť în resbel și pe lângă cununile de laurū cu care îi încununéză patria — înscriindule pe paginile cele ne șterse ale Istoriei, a-le miđloci de la Dumneđu ușurarea de păcate și fericirea eternă întru împărăția cerurilor, trebuie ca clerul nostru se ia măsurī, ca toți ostașii căduți pe câmpul de onóre să se înscrie în sinodicile bisericilor respective, din a cărora parohii ei făceaū parte, și unde se află și familiile și rudele lor. Și acésta se pôte face cu atâta mai ușor, cu cât Guvernul a luat măsurī de a publica, și kiar publică în « Monitirul Oficial » pe toți ostașii morți în resbel, cu arătarea judeciului, a plasei și a comunei.

O-dată înscriși în sinodicile bisericilor respective ca nisce martiri ai credinței și ai patriei, să se reguleze a se pomeni la Proscomidie timp de trei ani în tóte ȓilele în care se va oficia séu sêvêrși sânta Liturgie. De aci înainte să se pomenéscă ca toți ctitori bisericilor, în timpurile destinate de Biserică pentru pomenirea tuturor morților celor adormiți întru nădejdea învieri.

Osebit de acésta să se hotărască o ȓi în aa care se fie menită spre pomenirea tuturor ostașilor care cu sacrificiul vieței lor kiar au reinviat spiritul de eroism al străbunilor noștri, și care în unire cu marea putere Europénă — Rusia au început lupta pentru eliberarea creștinilor din Orient și a înlătura jugul Musulmanū, care de atâta timp nu încetéză de a ne apăsa. Acéstă ȓi de sêrbătóre națională să se celebreze de toți Români pe la bisericile lor respective cu sãvêrșirea unui parastas séu a unei pomeniri făcute în comun de toți parohieni fie-cării biserici. Acésta va fi ajutorul séu recompensa morală din partea Biserici nóstre respectiv de ostașii căduți în resbel.

Dér pre lângă acest ajutor și recompensă Morală, Biserica nóstră Română, prin stăruințele clerului pôte să vie și în ajutorul familiilor celor căduți în resbel; adică a vêduvelor și a orfanilor lor.

Inainte însă de a arăta mijlocul prin care s'ar putea efectua acest act de recunoștință, credem necesar a nota, că fie-care Preot de Parohie însemnând în Sinodicul bisericii séle pe ostașii căduți în resbel, va trebui a'și forma și un tablou statistic de numărul și pozițiunea materială a familiilor lor. In urmă acest tablou se va trãmite de fie-care Preot la Protoereul său respectiv, pentru ca el să pótă forma un tablou general de Județ despre tóte vėduvele și orfanii care aũ strictă necesitate de ajutor. Un asemenea tablou este necesar pentru repartiția lunară, ce va urma a se face din sumele adunate prin mijlocul arătat mai jos.

Mijlocul prin care Biserica noastră póte să dea un ajutor material celor căduți în resbel, după opiniunea noastră, este înființarea de cutii prin tóte Bisericile din țeră, care să pórte inscripțiunea : **« Cutia pentru ajutorul familiilor celor căduți în resbel pentru credință și patrie, început în anul 1877 »**. Aceste cutii să fie sigilate cu sigilurile membrilor comitetului parohial, care va trebui să se compună din Preutul paroh al Bisericeii, din un fruntaș al parohiei și din un delegat din partea comunei. La finitul fie-cării luni să se deschidă tóte aceste cutii în prezența persónelor ce le aũ sigilat; și pentru suma aflată în ele se va închia un prescript verbal, care se va subscrie de persónele arătate mai sus și de alți notabili ai parohiei ce vor fi prezenți. Dér find-că locuitori de țera séu agricultorii, cu tótă buna lor voință ce ar avea de a veni în ajutorul unor asemenea ființe care aũ dreptul la recunoștință și ajutorul nostru, nu tot-de-una pot dispune de bani spre a'și implini acéstă datorie și faptă creștinéscă, ci le este mai ușor de a face acésta prin darea de produse, de aceea comitetul parohial va primi și ofrande de asemenea natură pe care de-o-cam-dată le va trece într'o condică; iar la finitul lunei în prescriptul verbal, în care aũ să se trecă și banii aflați în cutia din Biserică.

Pe lângă acestea în orașul, unde va fi reședința Protoereului seii va forma un comitet compus din 3 persóne, președintele căruia va fi Protoereul. Preuții de parohie trimetend Protoeriului respectiv tablourile statistice parțiale, de care s'a amintit mai sus, comitetul acesta va avea grija de a forma după ele tabloul statistic general de Județ în care să va arăta pozițiunea materială a tuturor fami-

liilor celor căzuți în rebel. Despre sumele aflate în cutiile de prin biserică precum și despre cantitățile și felul produselor adunate, comitetul parohial a căruia președinte va fi preotul paroh, va refera la finitul fie-cării luni comitetului de la reședința Protoereiului; iar acesta primind asemenea referat, va regula după tabloul statistic Județen o repartitie conformă cu pozițiunea și necesitatea fie-cării familii. În urmă se va comunica această comitetului parohial spre a se efectua distribuirea banilor și a produselor conform cu această repartitie. Persónele care vor primi ofrandele, fie în bani, fie în produse, vor sub serie într'o condică, seú vor da chitanță de primire, care în urmă se vor trãmite Comitetului de la reședința Protoereiului.

Cu modul acesta vèduvele și orfanii ostașilor noștri, care au cădut în rebel, pe lângă pensiunile care vor putea să aibă de la Stat și comune, vor primi și din partea bisericeii un mic ajutor material.

Dér pentru ca acest ajutor să se pótă efectua, Preuții de la tóte bisericile, în dată după înființarea cutiilor mai sus șise, trebuie să invite prin predicile și convorbirile lor de a convinge pe parohienii despre necesitatea, importanța și folosul ce 'l pot aduce pe nesimțite vèduvilor și orfanilor ostașilor căduți în rebel. Pre-lângă acestea, Biserica noastră, credem că ar mai veni în ajutorul familiilor celor căzuți în rebel și prin punerea la dispozițiunea guvernului a câte-va Monastiri puțin sau nici de cum populate, pentru formarea de orfanotrofii și case de infirmii.

Arch. Silvestru Balanescu.

CHRONICA ECLESIASTICA

I

BISERICA ORTODOCSA

1. **Patriarchia de Constantinopolu.** — Joi la 1 Septembrie, Prea Sântul Patriarchu Ioakim a liturgisit pentru incepearea anului nou eclesiastic, cu care ocaziune au asistat la serviciul divin toti membrii Sântului Sinodu. După terminarea serviciului divin din Biserica Patriarchiei, Inalt Prea Sântul Patriarchu a trecut cu totu clerul în sala sedintelor S-lui Sinodu, unde, după ce a scrisu toti cei prezenti actul, numitu *πρακτικόν*, a primitu felicitari pentru inceperea noului indictionu. Aşa că de la 1 Septembrie 1877 Biserica Patriarchiei de Constantinopolu va nota pe toate actele patriarcale indictionul al VI-le, — (Stea orientala (No. 5693).

« Neologul, Presa nouă » din Constantinopolu ni comunică, că cerkeji vându pe stradele Constantinopolului vestminte preutesci, potire, discuri şi în genere obiecte sântite. Prea Sântul Patriarchu a intervenitu pre lîngă guvernul otomanu, rugându-l, ca să pună capetu unor asemenea fapte scandalose; pentru care a şi primitu totu felul de asigurari din partea guvernului. La aceste adauge mentionata foie: *că cerkeji nu sîntu din acei, ce se supunu. . . .*

Prea Sântul Patriarchu Ioakim acum este ocupatu, dupre scirile aduse noi de către « Stea Orientului », cu cestiunea unor crestini din Suchum-cale. Acestia au petitionatu la autoritatile otomane, ca să li ofere unu altu locu de locuintă, fiindu-li ţera ocupata de către armatele ruse şi fiind că ei sîntu supusi credinciosi ai Sultanului, şi crestini de religione ortodocsă. La acesta rugaminte a bieşilor Avasgi din Suchum-cale autoritatile otomane au respunsu, că ei sîntu liberi a merge ori unde voru voi, ca crestini, iar femeile şi copiii au fostu împarţiti pre la casele otomanilor. Atât Metropolitul lo-

cului, cât și Prea Sântul Patriarchū au luatū partida acestor nenorociți supuși ai Sultanului.

În urmarea ordinelor speciale ale guvernului otomanū, Prea Sântul Patriarchū a delegatū din partea sa pre Prea Sântitul Metropolitū al Eparchiei Dercului, ca să mērgē în muntele Aton și să cerceteze despre o rescólă, ce se pretindea, că ar prepara călugării de origine ruși din monastirile aceluī s-tū locū. Mergēnd delegatul Prea Sântului Patriarchū în muntele Atonului, și făcēndu-și cercetările séle s'a întorsū la Tesalonicū, unde a avutū între vorbiri și cu autoritățile locale. După mai multe zile de cercetare, Inalt Prea Sântitul delegatū s'a reîntorsū la Constantinopolū. —

Nu mult după acēsta guvernul otomanū a delegatū pre Ziverbei, secretarul Ministerului de Culte, iar din partea Patriarchiei s'a delegatū Inalt Prea Sântitul Metropolit de Chiu, D. Amvrosie, care împreună cu delegatul guvernului s'a transportatū la Muntele Atonului. « În curēnd, adaugē fōia patriarchală « Stéoa Orientului », vomū avea cunoștințe mai de aproape despre cele descoperite în cestiunea monastirilor din muntele Atonului, care ocupă o parte foarte însemnată din istoria noastră bisericéscă ».

2. Patriarchia de Ierusalem. Atât foile din Constantinopolū, cât și cele din Rusia, ni aducū regretabila scire despre mórtea fostului Patriarchū de Ierusalem, Prea Fericitul Kiril al II. Lectorii noștri cunoscū multe fapte din vieța acestuī valorosuī barbatū al Bisericei ortodoxe și noi astă-zi pentru cea din urmă dată întreținemū pre lectorii noștri cu o skiță din biografia Prea Fericirei séle, precum și cu ceremonialul înmormēntărei. Pentru scopul nostru aici ne lăsăm a fi conduși de fōia oficială din Peterburg « Gazeta bisericéscă »

« La 18 August 1877, órele 10 din zi, a muritū în Constantinopolū, fostul Patriarchū al Ierusalemului Kiril II-le, care a avutū atâtă însemnatate în afacerile Bisericei de Orientū. Mórtea luī era prevēdută și preșisă încă de acum 5 séu 6 ani; și numai organismul luī celū tare, abstenenței și unei activități ne'nterupte, precum și predărei la voia luī D-deū, repausatul datoresce, că el a pututū să'si prelungiască vieța sa pēnē acum, kiar contra calculelor științei medicale. Încă de la 1870 a eșitū pre peptul Prea Fericirei séle o bubă, care la începutū a fostū nebăgată în sēmă, dar mai pre

urmă i-a adusă mórtea. Când i s'a comunicatú opiniunea medicilor, că Prea Sântiei séle îi prestă o vieță numai de 6 luni, decă nu se va supune unei operațiunii medicale, atunci Prea Fericirea sa a răspunsú : « că preferă o vieță de 6 luni, de cât să móră îndată ». Și acéstă arată în de ajunsú, care era caracterul acestuí omú de valóre.

Inmorméntarea Prea Fericitului Kiril s'a petrecutú cu tótă ceremonía cuvenită în Pera, unde își avea și domiciliul seú. Din causă de bólă Prea Sântul Patriarchú de Constantinopolú n'a luatú parte la înmorméntarea Prea Fericitului Kiril, dar oficiul înmorméntărei, a fostú servitú de patru Metropoliți, patru Episcopi, mai mulți preuți și aú luatú parte la acéstă ceremonie mulțime de creștini din tóte clasele, precum și o deputațiune din insula Samos, locul natalú al Prea Fericiei séle. După terminarea serviciului înmorméntărei, corpul repausatului a fostú transportatú în trăsură (dricú) de la Biserica cu chramul « Intrarea în Biserică », unde i s'a cântatú serviciul înmorméntărei, la Biserica din Neochorú, orașul noú (o suburbie a Constantinopolului), și aici a fostú înmorméntatú în Biserică alăturaea cu corpurile altor predecesori ai seí.

Fiind că noi am ocupatú de multe-ori pre lectorii noștri cu fapte din vieța acestuí bărbatú al Bisericei ortodocse, apoi credemú nu fórë de interesú a presenta aici o skiță biografică a acestuí Patriarchú.

Gazeta « Samos » ni comunică, că Prea Fericitul Kiril II s'a născutú la 1795, iar dupre alții la 1790, în orașul capitalú al insulei Samos, din părinți Criteni, cari se numiaú Nicolau și Irina. În copilărie Prea Fericitul Kiril s'a numitú Constantin. Părinții lui, ocupându-se cu grădinăria și fiind sêraci l'a determinatú pentru cariera de corăbierú. Dar o dată din nebăgare de sémă, și fiind încă micú a vêrsatú o ólă cu bucate, pentru care stăpánul seú l'a bătutú fórte reú. Acésta l'a și făcutú, ca să fugé, și mai pre urmă să intre ca băétú în casă la unú Partenicú, protosinkelul rēpausatului Metropolitului de Samos, Daniil. Cu modul acesta tânêrul Constantin a rēmasú în Metropolia de Samos, învățând carte și preparându-se pentru preuție. Nu mult după intrarea lui în Metropolie, el a fostú tunsú în citețú, și pentru lectura sa cea curată precum și pentru purtările séle, el a devenitú a fi iubitú de toți. Se spune, că Inalt Prea Sântitul Daniil, despre care bătrânii din Samos se exprimă cu cea mai mare venerațiune, tundênd în citețú pre micul

nostru Constantin, și citindu-l rugăciunea de tunderea în anagnostu, ar fi glumit, dicând : « patriarchu » .

La 1815 murind Daniil, locul Metropoliei de Samos l'a ocupat Kiril, care a chirotonisit pre tinerul Constantin în Diacon, numindul cu numele seü. Bolnăvindu-se îndată de vërsatul celü mare, el a fostü cäutatü într'o familie ce purta numele de Negrea. Insnătoșindu-se din acéstă bółă diaconul Kiril s'a chirotonisitü în curenđ preutü pre Biserica din skitul s-luı Mormentu, ce se află în satul Mitilina din aceiași insulă. Trimisü fiind de mai multe-ori pentru milostenie prin Asia mică, auzind și citind prin proskinitare despre locurile sante, s'a născutü în sufletul luı dorința, de a face o călătorie la s-tul Mormentu. Acéstă dorința a sufletuluı luı s'a întăritü și mai mult, în urmarea unuı visü, pre care Ieromonachul Kiril l'a vëdutü în somn și cu care ocaziune luı i s'a prezentatü Metropolitul Arabiei petrósă, felicitându-lü de bună venire și suindu-l pre unü tronü, unde i se părea, că i se înkină toți cei de la s-lü Mormentu. In una din zilele anuluı 1819, transportatü de dorința de a-și realiza scopul seü părăsi insula Samos și se duse în Constantinopolü la Patriarchul de atunci al Ierusalemuluı, Policarp.

Patriarchul vëdënd în Ieromonachul Kiril multe din calitățile unuı omü cu merite, l'a primitü bine, făcendu-lü preutü al Bisericeı de la metocul s-luı Mormentu din Constantinopolü. Nu mult dupö acésta Patriarchul Policarp l'a trämisü în Sera din Macedonia în calitate de protosinkelü al s-luı Mormentu. Cu acéstă ocaziune Ieromonachul Kiril a cređutü, că mai 'nainte de-a se duce la Sera în serviciul locurilor s-te, el dătoresce a-și implini votul seü, visitând s-tul Mormentu. Și cu bine-cuvëntarea Patriarchuluı Policarp el la 1820 se duse la Ierusalem împreună cu înkinătorü din acelü anü. Ajungënd Ieromonachul Kiril în Ierusalem, el nu se mai deslipi de locurile sante, și se face preutü la Biserica cu chramul « Invierea Domnuluı ». Nu multü dupö acésta, el deveni egumenü al monastirilor s-tul Nicolaü și a Getsimanieı. In fine la 1830 fu chirotonitü Episcopü al Sevastiei, și dupö 8 ani el deveni Archiepiscopü și locoșitorü al tronuluı patriarchalü. In timpul rëmânerei luı Ibraim Pașea în Ierusalem (1838—1839), Archiepiscopul Kiril a dispusü cätre sine întru atăta pre acestü pașă, că el temëndu-se, ca să nu fie otrăvitü de ai seı, își avea masa în Patriarchia de Ierusalem. La

1845 după mórtea succesorului lui Policarp, Patriarchul Atanasie, de și Sinodul patriarchalü a alesü de patriarchü al Ierusalemului pre Archiepiscopul de Thavor, dar acesta fiind înculpatü în acte politice, contrare Porței, a trebuitü să cedeze locul Archiepiscopului Kiril. Cu modul acesta Prea Sântitul Kiril devine Patriarchü de Ierusalemü la 1845.

« Actele, sevêrșite de acestü bărbatü, al Bisericeï de Ierusalem, aparținü istoriei, și noi aici amintimü numai în trecëtü pre acele, care îi compunü cununa lui cea de laudă. Intre altele se numêră mai multe Biserici, construite din nou și un numărü și mai mare restabilite și reparate. A fundatü mai multe școle și unü ospiciü pentru bolnavi în Ierusalem. În Constantinopolü a organizatü unü ospiciu pentru copilele orfane, pre care îlü avea sub îngrijirea sa cea mai de apröpe. A întreținutü mai multü tineri la studiü în școla patriarchală din insula Chalki (1) și pre alții în Atena și în diferitele capitale ale Europeï. A tipăritü cărți în limba grécă și cea arabă, distribuindu-le gratis. A ajutatü în modü particularü locul seü natalü, insula Samos, făcend a se rădica școle, institute de diverse categorii etc. În fine, ivindu-se cestiunea Bisericeï bulgare, Prea Fericitul Kiril s'a arătatü în tötă splendórea caracterului seü. El, nu-și-a permisü de a se limita în ideile înguste naționale, ci, conform cu preceptele Bisericeï ortodocse, a susținutü pre față, independența Bisericeï Bulgare, și pentru care și-a atrasü ura, și în fine caterisirea compatrioților seï. Lucrul a ajunsü pênê la a fi maltratatü pretutindene, ori unde s'ar fi prezentatü. El tóte le rabde cu abnegațiune supremă, și atât suferințele morale, cât kiar și celă fizice, provenite din buba, despre care am vorbitü, le îndura cu o paciență escepțională, pênê când în fine legea natureï l'a făcutü să plătescê tributul comunü și să móră.

3. Biserica Rusă. Tötă activitatea Bisericeï ruse și a prelaților ei este îndreptată spre câmpul de luptă. Pretutindene se audü discursuri prin care se couvinge și să mișcă poporul spre lupta cea pentru credință, și toți din tóte părțile vinü cu ofrande pentru cei căduți în luptă. Guberniile ruse, avendü tot de-una în frunte pre

(1) Prea Fericitul Kiril întreținea cu keltuëla sa trei tineri în școla teologică a Patriarchieï de Constantinopolü încă pre timpul, când ne aflamü și noi acolo. Pre aceștia mai pre urmă i-a trămisü și în Germania.

clerul Bisericeilor lor, se întrecu în fundarea de ospitale și în contribuirea pentru întreținerea lor. Dacă membrii clerului Bisericii ruse nu pot să ia parte la învingerea celor asupritori, apoi ei depun totă influința și activitatea lor morală, pentru ca să nu rămână mai jos de acei, ce-și varsă sângele pentru numele lui Christos. În genere, judecând după scrisorile, aduse de diferite jurnale, Rusia pare a fi transformată într'un atelier imens, unde fiecare clasă a societății și fiecare membru al Bisericii ei, nu se ocupă, de cât cu fabricarea unuia din a cele mijloce, care reclamă rebelul.

S-tul Sinodul al Bisericii ruse, având în vedere fazele, prin care trece rebelul; și considerând, că alături de un triumf asupra Musulmanilor, ea are datorii către fiii ei cei căzuți în luptă; a dispus, ca prin toate Bisericile din cuprinsul Imperiului să se țină ordinea următoare cu efectuarea Te-deumurilor. După terminarea Te-Deumului, să se cânte mai întâi « Mulți ani » familiei Imperiale, apoi să se caute « Vecinica pomenirea » pentru cei căzuți în luptă, și în fine iarăși « Mulți ani » pentru oștea cea iubită de Christos.

« Gazeta bisericească » din Peterburg nu prezintă un articol, intitulat: « Coranul mohamedan și Constituțiunea turcească ». Autorul, având în vedere diversele articule, eșite la lumină prin presa europeană, demonstrează, că între Coran și ideile civilizației creștine nu există mijloc de împăcare. Cu toate că turco-fili Europei găsesc în Coran și specialmente în Sunna = tradițiunea musulmană, principiile cele mai democratice; cu toate că apărătorii islamismului laudă absența de clase sociale din Imperiul otoman; autorul însă rus atrage atențiunea apărătorilor islamismului asupra urei ce poporul turc nutrește asupra celor, ce nu sînt de religia mohamedană, precum și asupra barbarilor, cu care Musulmanii se referă către toți cei, de altă religie. Și pentru a introduce convicțiunea în sufletul lectorilor săi, autorul articolului de mai sus face și oarecare extracte din Coran, care, după opiniunea sa, formează spiritul cel plin de ură al Musulmanilor. Eca câte-va din prescripțiunile Coranice, ce contribuie la formarea acestui spirit:

« O! credincioșilor, când întâlniți pre necredincioși (gauri), ucideți-i întru atâta, ca să faceți din dinșii cât se va putea mai mare măcel » Ucideți pre necredincioși pretutindene, unde îi veți afla ». « Resboiți-vă contra lor, pînă când se vor face mu-

sulmanî >. etc. Apoi întorcându-și autorul privirile seale asupra constituțiunei otomane o găsesce în contradicere cu principiile Coranului, care tot-dé-una trebuie să fie respectate de fie-care Musulmanu, fie-el membru al guvernului, seú simplu credinciosu. Atrocitățile, comise în ultimele zile prin Imperiul otomanu autorul le deduce din aceste principii coranice, de și ele s'aropune unei constituțiuni. În genere, autorul își începe articolul seú cu următoarele cuvinte: « Islamismul este lipsitu de principiul celu mai puternicu al dezvoltării popórelor; adecă *el nu are acelú spiritú și caracteru-de universalitate*, pre care nu'lú póte înlocui cu nici o formă de guvernământu, precum și cu nici unú felú de legi, care față cu coranul vorú trebui tot-de-una să înceteze, de a și avea vre o forță ».

4. Biserica română. Pentru acéstă lună avemú de înregistratú mai multe fapte însemnate, relative la Biserica românească.

Mai întâiu vomu complecta darea de sémă, făcută încă din luna trecută, și privitoare pre participarea clerului românú în folosul răniților din lupta cea pentru credință și patrie. Supunénd la cunoștința lectorilor noștri, pre membrii clerului românú, carií au venitú în ajutorul răniților și carií s'au publicatú în cronica de pre luna August, acum súntemú în stare de a publica cu cea mai mare mulțemire a sufletuluí, că :

1. Înalt Prea Sântitul Metropolitú al Moldovei și Sucevei, D. D. Iosif, a venitú în ajutorul celor răniți cu suma de 1000 lei noi.

2. Prea Sântitul Isaia, Episcopú de Romanú, a bine-voitú a da pentru același scopú suma de 500 lei noi.

3. Prea Sântitul Inocentiu, Episcopú de Buzeú, a oferit pentru alinarea suferinșilor 500 lei noi.

Prea Sântitul Atanasie, luând dispozițiuni ulterioóre în personalul ambulanțelor din Eparchia Rômniculuí, a bine-voitú a trámite Redacțiunei nota, pre care o supunemú aici la cunoștința lectorilor noștri, și pentru mângâerea sufletéscă acelor, ce lăsându-și linișcea, au săritú spre a ajutóra pre luptătorií români, carií își varsă sângele lor pentru triumful creștinătăței :

Adresa St. Episcopii Rîmniculuí Nouluí-Severin, No. 1330

Prea Sântite !

Din No. Monahieloru din chinoviulu santei Monastiri Horezulú

designate a merge la spitalele din Turnu-Măgurele anume cuprinse în adresa Noastră de sub No. 1240 ve rugăm să bine-voiți a exclude din publicare în jurnalul pe monahinele Marta Schitea și Dorotheea Ioneasca, carele fiind betrane și slabe nu pot aduce nici un serviciu pentru locul unde au fost destinate a merge.

Peste No. Monahilor și Monahinelor anume cuprinși în menționata adresă veți bine-voi ca la publicare să se adauge și următoarele nume, cari după cele din urmă dispoziții s'au chibzuit a merge la Măgurele.

Din chinoviul st. M-ri Horezulă.

1. Cuvioasa Monahia Teofania Ionescu, superioara Monastirei,
2. Cuv. Monahia Epifania Protopsalta,
3. » » Evsevia,
4. » » Teoctista Arfondăreasa,
5. » » Teofania ucenica M. Magnisia,
6. » » Fevronia » » Maximila,
7. » » Minodora » »
8. » » Epifania Cantareața,
9. » » Mariana Miclăușu (Económă),
10. Cuvioasa Monahia Filothea Bucur (ucenica Cuc. superioare,
11. » » Pelaghia Georgescu (Prescurăresă),
12. » » Efrosina Stefla (Cantareața),
13. » » Ana (fosta chelăreasă),
14. » » Matróna (ucenica M. Epifania),
15. » » Marufia sora (M. Megdonia Hanciu),
16. » » Fevronia Theodorésca.

Monachi din Sf. M-re. Tismana.

1. Cuv. Ieromonah. Nifon Miricescu,
2. » Monah Ignatie Angelescu,
3. » » Pafnutie Petrescu,

Din Schitulă Lainici.

1. Cuv. Monah. Serapion Minulescu și,
2. Cuv. Monah. Gherasim Pavel,

P. P. Episcop Gr. Archima.

Râmnicu-Vilcii, 30 Septembrie 1877.

Sef. Cancel. M. Silvestrescu.

Prea Sântiei Sèle.

Fratelul Archiereu D. Ghenadie fost Argeșiu, Președintele Redacției jurn. « Biserica Ortodoxă Română ».

Al doile faptu din partea Bisericeî române de o importanță și mai mare sîntu rugăciunile, cu care Biserica a însoțit pre fiî ei cei spiritualî de pre câmpul de luptă. De îndată ce prelații Bisericeî românesce s'aũ însciințatũ, că fiî lor cei spiritualî se află în fața pericolului și a morței; că ei și-aũ luatũ pozițiune față cu întăriturile de la Grivița; pre dată s'aũ luatũ dispozițiuni, ca toți Români să se uniascã într'unũ gândũ și într'o inimă cu cei de la Plevna. Rugăciuni și privigeri de nópte aũ unitũ în acelașũ D-đeu pre Români de la Plevna cu cei din Țeră. Toți aũ strigatũ ca cu o gură: « Dómne ajută-ni! » și D-đeul părinților noștri li-a ajutatũ Românilor în ingenunkiarea Nicopolului, în luarea Griviței, în cucerirea Rachovei, și a Lom-Palancei, precum și în captivarea a însuși Plevnei. La tóte aceste succese de arme ale Românilor de preste Dunărea, Biserica română, ca o mamă duîósă, a vërsatũ lacrimi de înduîșoare și a făcutũ tóte sacrificiile posibile, cerënd de la îndurătorul D-đeu, ca să se trămită ostașilor ei curajũ și vërtute; pentru ca o dată să putemũ și noi esclama cu profetul: *cu noi este D-đeu, înțelegeți nëmuri și vë plecați; că cu noi este D-đeu.*

Când omul își réazemă speranțele și actele séle pre cei vii, Biserica nu uită și pre morți. Cu ocasiunea atacului de la 30 Noemvrie, când s'a luatũ de cătrë armata română întăritura din jurul Plevnei, numită Grivița, era o consecință fórte naturală, ca să avemũ între ostași triumfători și unii Morți. Biserica românescă prin intervenirea prelaților ei a dispusũ, ca să se facë rugăciuni în tótă țera pentru căduții în lupta cea pentru credință și patrie. Și la 8 Septemvrie tóte Bisericile din țeră și-aũ îndreptatũ rugăciunile lor cătrë D-đeul părinților noștri, cerëndũ ertăre de păcate și fericire eternă celor ce ș'aũ vërsatũ sângele lor pentru s-tũ numele lui. Și pentru ca să vedemũ pënë la ce gradũ membrii clerului românũ aũ fostũ și cu acéstă ocasiune la înălțimea pozițiunei lor, dămũ aici alocuțiunea părintelui protoiereu de Rômnicul-Săratũ, unde fie cine póte să vadë cum sufletul unui părinte spiritualũ cugetă și simte față cu pozițiunea fiilor turmei séle. Eca cum se esprimă părintele Ilie economul, cu ocasiunea pentru pomenirea celor căduți în lupta de la 30 Noemvrie dinaintea întăririi Grivița:

Domnilor Asistenți!

« Sufletelor mari și nobile tóte li se par frumóse în natură, chiar

și ora cea serioasă a morții, care nu e alt-ceva de cât ora prefacerii, a desființării și a trecerii la spiritele cele sacre.

Omul, ființa cea mai perfectă din câte a creat Divinitatea, este compusă din corp și suflet; corpul repausază în pământ și asupra lui resarū flori și erburi; ér sufletul mare și liber sbóră în lumea spiritelor, unde nu există nici nópte nici întuneric.

În urmă decî a sacrului oficiu ce, prin ferbiți lacrimi, amu depusū astă-đi înaintea a tot puternicului părinte cerescū, ca cu drepta seă să facă pe armatele creștine-aliante a repurta o decisivă victorie contra barbarismului semiluneî, teribilul inamicū alū sfintei cruci, cuted fraților, în puterea eroismului cu care se luptă armata noastră, alătura cu a Marelui Imperatorū al tuturor Rusielorū, a vē mărturisi că întręga armată română, ne-escludend unū singur individ, fie câtu de inferiorū și fōră gradū, posedă suflete mari și nobile. Domnilor, armatei române, în adevēr, tóte i se par frumóse în natură, chiar și ora cea serioasă și cumplită a morții, precum pe totū momentū firele electrice, pe lęngă victorii, ne anunță și perderea a multorū bravi ostași, părinți, frați, soți și tot felul de rude ale noastre.

Cuted domnilor, din preună cu d-vóstră care țineți la mândria și binele țerei, care dă cu abondență ospitalitate orî-cărui bun venit, strein de națiune și religiune, a ruga din adînculū inimei pe a totū putintele creatorū și a'î dice: D-đeule! D-đeule! Tu, care în atâția secolî ai întăritu brațul strămoșilor noștri, în lungele lor resbele, fi și acumă scutulū urmașilor lor. Fie ca țērēna celor căduți la Rovine, Călugăreni, Dumbrava Roșiă, Resboeni și chiarū Marienburg să tresară de bucuriă.

În fine, cutedū a apela Domnilor și Dómnelor la toți în genere, fōră osebire de religiă și naționalitate, și a dice: A sositū timpulū candū fie care din noi să dăm, și să dăm îndată. Sē ne convingem fraților de lugubrul doliū ce s'a întins astă-đi peste patria și națiunea noastră română, și pe lęngă părăsirea lucsulū, a petrecerilor și gusturilor de tot felul, să venim cu toți în grēua situațiune de astăđi a contribui cu celū din urmă ban de prisos, în ajutorul bravilorū oșteni, cari se luptū vārsāndu'și sāngele pe pământū strein, pentru noi și țera română. Sē ne gândimū că flórea junimei noastre, parte a căduțū pe cāmpul de bātae, în pământ strein, parte

sufere încă desastresele resbelului, și nu numai să ne întrebăm, decât să cu ce să'și lege ranele, său decât să vre-unu așternut pe care să'și întință, vre-un aliment care să le întreze puterile secate. Să ne gădim, în fine, că un popor, care abandona pe ai săi, în asemenea momente, gemetele și suspinele celor abandonați sunt cel mai teribil blestem pentru dânsul.

Să dăm dăr fraților, să dăm îndată, ăr morților se dăcem :

D. deū să'și ierte. »

Protopopu. *Ilie Iconomu.*

5. Biserica Bulgară. Lectorilor nostri li este cunoscută că fostul Ecsarhă al Bisericei Bulgare, D. Antim, a fost ăcsilată din Constantinopolă de către guvernul otomanu pentru frica, de a nu provoca vre o rescălă între fii săi spirituali. Acum după scirea, adusă noi de către fôla din Constantinopolă « Stéoa Orientului » și fundată pre comunicatul gazetei turcești « Stambul », Prea sântitul Antim este internatu pentru ună timpă în Angira și se dăce, că s'ar fi aflând împreună cu cei patru membri ai consiliului său națională micstă.

Dămă și următorea comunicațiune cuprinsă în fôla constantinopolitană de la 17 Septemvrie « Stéoa Orientului » :

« Gazeta de Augsburg a comunicată noutatea, trămisă din Constantinopol unei gazete din Viena, că cu venirea primăverei Episcopii Bisericei bulgare sântă decisi, a se întruni în Sinodă, care fiind președută de Prea Sântitul Ecsarchă, să se consulte asupra mai multor cestiuni, relative la Biserica lor. De asemenea se vorbesce și în Fanară, unde locuesce Patriarchul ecumenică, că Sinodul se va apropia iarăși de Biserica bulgară, care s'a anatematizată acum cincă ani de către patriarchul cu colucrarea ambasadorului rusă (? ? ? ! ! !). Acéstă prevedere se pare adevărată și din acela, că nu de mult Patriarchul ecumenică printr'o enciclică pastorală a atăcată pre Rusia, inculpând pre Imperatorul Alecsandru, ca agentă culpabilă al resbelului.

« Ruperea legăturilor de unire ale Bisericei bulgare cu Fanarul a fostă sprijinită, nici mai este îndofală, de către Rusia și acéstă rupere era destinată, ca să pună basa naționalităței politice a Bulgarilor. Prin reînvoirea însă a acestor legături, țarul se depertăza de politica lui, de a mai fi protectorul tuturoră creștinilor slavi din Turcia.

« Acéastă scire, adusă noi de către fóia vienesă, lasă a înțelege, că între Episcopii bulgari esistă dispozițiuni, spre nimicirea schismeî. Confirmarea acestei noutăți va proba, că clerul bulgaru se teme de eliberarea poporului, efectuată de către Rusia, și că el va avea atunci mult mai puțină influență asupra poporului, de cât are astă-zi sub stăpânirea Turciei.

« Noroc » ! (observă stéoa Orientului).

II

BISERICILE ETERODOCSE

1. **Biserica papală.** Incă din luna lui Septemvrie espiratū, tóte jurnalele atât din Europa, cât și din America, ni-a adusū sciri despre starea sănătăței cea îngrijitoare a Prea Sântului Părinte al Bisericeî papale — Papa Piu a IX-le. Și ce este demnū de notatū, că Prea Sântul Părinte, dupre cum ni se anunță, nu suferé întru nimicū în spiritul seū. El continuă a cunoșce pre casnicii seî, își aduce aminte de actele, petrecute în trecutū, și judecă încă cu o minte senuțósă. Tótă suferința Prelatului Bisericeî papale privesce pre laturea físică și corpul lui se află într'o paralisie complectă.

Fiind că ni este aici vorba despre Papa Piu IX-le, care cu etatea sa a întrecutū pre mulți din predecesorii seî, dămū aici următóarele observațiuni statistice, reproduse dupre diarul « Romania Liberă » :

Un ziar francez, organ al unei societăți statistice, publică despre papī următóarele date interesante : « Piu IX este al 252-lea papă. Dintre aceștia aū fostū francezi 15, greci 13 » sirieni 8, germani 6, spanioli 5, africani 2, savoieni 2, dalmațieni 2 ; Anglia, Portugalia, Holanda și Helveția deteră câte un papă din sinul lor, iar toți cei-lalți aū fostū italieni. De la anul 1523 toți papii aū fostū aleși din cardinalii italieni. 70 de papī aū fostū declarați de sfinți, și aceștia mai toți din epoca antecedentă instituirii puterei lumeșci. Ultimele 10 secole potū arăta numai 9 papī, cari s'aū declaratū de sfinți. Dintre 252 de papī 8 muriră dupe o lună de la redicarea lor la acéstă înaltă demnitate, 40 dupe un an, 22 ocupară scaunul papal 2, 3 ani, 54 doi, pênē în 5 ani ; 57 de la 5 pênē la 10 ani ; 51 de la 10 pênē la 15 ani ; 18 de la 15 pênē la 20 și 9 aū domnit mai mult ca 20 ani. La 1874 întrecu Piu IX cu numērul ani-

lor regenței sale pe toți antecesorii săi, cu excepțiunea contra papei spaniolului Benedict XIII de la Luna, care fu ales la Avignon de papă la 1394, și muri la 1424 în Pensicola Valenciei. Cu privire însă la vârsta ce o are papa Piu pînă acum, el a fost întrecut de mai mulți predecesori ai săi.

În o etate de peste 82 ani muriră Alesandru VIII (1689—1691), Piu VI (1775—1799); în etate de peste 83 ani muriră Paul IV (1555—1559); Gregor XII (1572—1585), Inocențiu X (1644—1655), Benedict XIV (1740—1758), Piu VII (1800—1823); între 84 și 86 ani muriră: Paul III (1534—1549), Bonifaciu VIII (1294—1303), Clemente X (1670—1676), Inocențiu XII (1691—1700); între 90 și 92, muriră mai departe: Ioan XII (1316—1334), Clemente XII (1730—1740); — în fine în etate de 100 ani muri pînă acum din 252 numai unul, și adică Inocențiu III, neîmpăcatul inamic al lui Friderich II de Hohenstaufen, imperatul Germaniei.

2. Biserica catolicilor vekî. Catolicii vekî ai Italiei, adică acei creștini din Biserica papală, cari n'aū admisū dogma de pre urmă a infailibilităței papale, ni presintă unū actū, relativ la alegerea noului lor Episcopū — Ludovic Porta-Giurleo, din care noi estragemū aici părțile cele mai importante din enciclica pastorală a Episcopului, și de unde se pôte vedea spiritul, ce caracterizază pre acești creștini, precum și spiritul Bisericeii ortodocse, judecatū de către streini.

Ludovic Porta-Giurleo.

Preutū din grația lui D-deū, și prin libera alegere a clerului și a poporului Episcopū alesū al Bisericeii catolice naționale italiene, Președinte pre viêtă a societăței naționale emancipătore de ajutorū mutualū al creștinilor italieni, precum și în genere al Episcopatului și al poporului creștinū.

Mântuire, pace și charū de la Domnul.

« Venerabili și prea iubiți Părinți și frați în Iisus Christos ?

« Biserica noastră a devenitū vėduvă prin mórtea regretabilă și prematură a fratelui nostru — prea iubitului, ilustrului și mult stimabilului Episcopū alesū, Stanislav Trabucco, a căruia carieră a fostū

unǎ apostolatǔ, plinǔ de virtute si de ŝciințǎ adevǎrat creștinǎscǎ, ŝi a cǎrula ulteme vorbe aǔ fostǔ unǔ imnǔ de caritate divinǎ, de felul celor, ce noi intǎlnimǔ in cǎrțile martirilor ŝi ale mǎrturisitorilor lui Christos in momentul, cǎnd ei, fiind liberi de legăturile pǎmǎntesci, mergǔ, ca sǎ fie uniți in pacea ŝi fericirea eternǎ. Acǎstǎ Bisericǎ, unitǎ in modǔ legitimǔ in comitate, la 6 ale lunii lui Augustǔ din acestǔ anǔ, a bine-voitǔ mai in unanimitate a depune sufragelul ei asupra persǎnei nǎstre celǔ umile ŝi ne demne, pentru a ne rǎdica la onǎrea cea mare, de a fi pǎstorul ei celǔ spiritualǔ ŝi supremǔ. Acǎstǎ onǎre formidabilǎ noi la inceputǔ in conșciința nǎstrǎ am declarat'o, pentru ca ea sǎ fie incredințatǎ unei persǎne mult mai demne, de cǎt noi prin virtuțile ei morale ŝi civice, prin eroismul probatǔ al caracterului seǔ, ŝi prin spiritul seǔ de charitate, care il face pre omǔ seminiǔ lui D-đeu.

« Acǎsta nu este o ironie amarǎ, cǎnd noi numimǔ pre misiunea apostolocǎ a Episcopului din Biserica nǎstrǎ « onǎre formidabilǎ », dupre cum se intǎmplǎ in đilele nǎstre cu acia, cari, aleși prin voinea a unui singurǔ omǔ, se investescǔ cu insigniile pontificale, ŝi apoi represintǎ cu tǔtǎ ingǎnfarea onorurile cele mai lumesci. Nu. Noi o definimǔ astǔ-felǔ, fiind cǎ pentru noi Episcopatul nu represintǎ altǔ-ceva, de cǎt aceia, ce el se presinta pentru Apostolǔ ŝi primii Episcopǔ ai creștinǎtǎței, adecǎ o viețǎ de sacrificiǔ, de abnegațiune ŝi de martiriu, ŝi o luptǎ ne 'nterrupted cu acele spirite mǎndre ŝi puterice, pre care apostulul ginților le numesce spirite de nedreptate corumpǎtore ale s-tei doctrine, domni amǎgitori prin erori seducǎtore ŝi pre mergǎtorii împǎrǎției lui Antichrist, cari alterǎzǎ depositul divinǔ al credinței revelate ŝi pretindǔ a face inovațiuni. . .

« D-đeu ni este marturǔ, venerabili Pǎrinți ŝi Frați, cǎ fiind plini de defecte ŝi imperfecțiunii ale naturei nǎstre, si lipsind din noi acele prerogative ŝi virtuți mai ales divine, care trebuie sǎ domine tǔtǎ viețǎa unui Episcopǔ creștinǔ ŝi catolicǔ, noi recunǎscemǔ ŝi mai mult lipsa din noi complectǎ a unor asemenea mijlǎce de acțiune, care, in ordinea de desvoltare a omenirei, aǔ o valǎre absolutǎ ŝi ne contestabilǎ, ŝi care in marile transformǎțiuni sociale sǔntǔ unicele mijlǎce de regenerare civilǎ ŝi intelectualǎ. Noi, presentǎnd aici unǔ comtǔ de tǔte aceste circumstanțe, voimǔ sǎ arǎ-

tămă motivele refusului nostru celui mai formal și mai nedechinabil, de la sarcina pre care Biserica a voit să ni-o încredințeze ; dar, decât vocea religiunii noastre a învinsă conștiința noastră, noi ne vom supune destinelor Providenței divine, care guvernază universul, chiar și prin ómenii cei mai umili și mai lipsiți, de a putea fi instrumentele operilor celor mai mari și mai miraculoase.

« Nainte de ce vom arăta în scurtă originea acestei misiuni apostolice, și motivele, pentru care noi am crezut de datoria noastră sacră și imprescriptibilă, de a o primi, ca pre un decret al voei divine, conservând tot-o-dată tradițiunile orale și scrise ale Episcopatului secolelor primitive ale Bisericei creștine, noi ne credem obligați, de a supune la apreciațiunea Bisericei universale a lui Christos credința și doctrina noastră.

« Credincioși fără clintire cuvintelor solemnele de a părăsi și a face să se pziască toate articulele, fără excepțiune, ale prescripțiunilor dogmatice, organice și disciplinare ale Bisericei noastre catolice naționale italiene, noi vom espune la finele acestor enciclice partea cea mai esențială, adică articulele, pre care noi le declarăm, că vor fi doctrina noastră dogmatică.

« Noi nu ne sfimă a declara solemnel 'nainte conștiinței creștine, că Biserica ortodocsă catolică de Orientă este singura, carea a conservat în modul cel mai fidelă depositul sântă al credinței și s-tele canóne ale Bisericei universale, cu toate lungel și tristele vicisitudinilor politice, ce au modificat condițiunile sociale ale populațiunilor, pre cât de eroice, tot pre atâta și de creștine. Studiind cu atențiune, paciență și imparțialitate partea dogmatică a învățerilor ei, din catechismuri și din tractatele polemice, scrise de teologii cei mai eminenți, noi trebuie să ne convingem, că ortodocsia Bisericei orientale este conformă cu regula infailibilă, stabilită de S-tul Vicentiu de Lerins : « quod ubique, quod ad omnibus, quod semper.

« Simbolul neatinsă și fără de alte rațiuni, pre care ea l'a conservat cu îngrijire și îl profesază încă, este acel de Nicea și Constantinopol, care a fost profesat și de Biserica catolică de Occidentă până în seculul al IX și chiar al XI-le. Biserica de Occidentă a schimbă mai târziu acestă simbol în urmarea unei rugăciuni, care semăna cu un ordină a lui Henric I-iă imperatorul

Germaniei; de și acestu simbolu a fostu mai 'nainte condamnatu de pontificii romanii Leon III și Ioan VIII ca ereticu, el însu a fostu introdusu de papa Andrei III și s'a adoptatu de tota Biserica latină.

« Relativ de partea Juridico-disciplinară seu canonică, ortodocsia Bisericeii de Orientu s'a ținutu în canónele celor șapte concilii primitive ecumenice, care au fostu admise de tota Biserica lui Christos. Autoritatea civilă, a căria influență a fostu așa de reu interpretată de către Biserica latină, nu are în privința regulamentelor dogmatice și disciplinare altă putere, de cât acea determinată în modu legitimu de către imperatori creștini, începând cu Constantin cel mare. Doctrina sacramentelor și numărul lor este același, pre care îl ținem și Biserica occidentală, și pre care le profesăm în modu dogmaticu. Doctrina grației divine și rolul ei în mântuirea omului este în acordu perfectu cu dogmatica primelor concilii ecumenice, și cu învățatura părinților și a doctorilor celor mai învățați și de autoritate, atât din Orientu, cât și din Occidentu. Doctrina justificațiunii prin credință, însoțită de faptele bune, în virtutea meritelor Răscumpărătorului este profesată în tota puritatea primitivă, fără de Pelagianismu seu Semi-Pelagianismu, introdusu de școlele iesuitice din Biserica romană. Puterea misterioasă și divină încredințată de Christos sacerdoțiului, de a lega și deslega, duple doctrina Bisericeii catolice de Orientu și în conformitate cu doctrina primitivă a catolicismului nu pôte să se întindă asupra sufletelor acum dispărute, cum crede în modu falsu și pentru motive cu totul ne spirituale Biserica latină, de unde apoi emană doctrina sa cea anti-creștină despre indulgențele celor morți. Acestă putere a preotului și a Episcopului catolicu nu trebuie să se aplice, de cât asupra suferințelor temporale, pentru care păcătosul se pocăesce, și constrinsu se supune numai în viața sa terestră. Invocațiunea sântilor este aici preferată în sensul adevăratu și dogmaticu al tradițiunii creștine primitive. Ideea dogmatică, ce trebuie să ni formăm despre demnitatea cea înaltă a Maicei lui D-zeu, profesată de Ortodocsie, sémână cu doctrina conciliilor primitive ecumenice și cu doctrina părinților și a învățaților greci și latini din primii seculi ai creștinătății. Sânta feci-
 óră, Maica lui D-zeu, nu este obiectul unui cultu idolatru, duple cum se petrece în Occidentu, în urmarea definițiunii dogmatice despre concepțiunea (zemislirea) nemaculată, proclamată de Piu IX-le,

prin care S-ta Fecioră este considerată ca coredemtrice (împreună răscumpărătoare) a genului uman, și prin urmare egală divinității, Fiului, și liberă, ca și dînsul, de păcat, contra afirmațiunei solemnele a cuvîntului lui D-zeu : « că toți sîntu păcătoși :

« Nu, Ea este o creatură, căria D-zeu i-a acordatū privilegiul, de a fi mamă temporală a lui Christos, creatură plină de grația divină și bine-cuvîntată între toți muritorii. Impărătesa cea mai strălucită a Cerului și intermediătorea cea mai puterică pre lîngă dreptatea divină ; dar cu tôte aceste s-ta Fecioră nu încetază, de a fi o creatură umană.

« Comunicațiunea puterilor, atribuite reprezentanților sacerdoțiului, ce profesază Biserica de Orientū este atāt în formă, cât și în subsanță aceia, pre carea o profesămū și noi. Episcopul, diferând prin dreptul divinū în ordinea sacerdotală, este unicū dupre aforismul celebru al marelui martirū Ciprian. Disciplina lui în relațiunile cu puterea laică este acea stabilită prin Evangelie, în tradițiunea apostolică și în jurisprudența canonică a celor șapte concilii ecumenice. În fine, Biserica catolică de Orientū, în opozițiune de cea romană, nu aspiră și nici pôte să aspire la suveranitatea și dominațiunea puterei temporale, ci ea dă cu o fidelitate inalterabilă și conformă cu rigurositatea datoriei de consciință Cesarului aceia, ce apărține Cesarului și lui D-zeu aceia, ce apărține lui D-zeu și numai lui. Ea, prin urmare, ni presintă tipul și modelul celei mai perfecte Biserici naționale, carea nu spera pentru ambițiune autoritatea terestră a intereselor patriei de credință.

« Pentru aceste cuvinte și motive de consciință, bine meditate, pre care noi ni le impunemū, ca datorii, Venerabili Părinți și Frați, *trebuie nu numai să ne punemū în comunicațiune intimă de credință cu glorioasa și venerabila Biserică catolică de Orientū, carea are dreptul de mamă asupra tuturor Bisericilor Occidentului, dar kiar să-i ceremū și să primimū de la dînsa confirmațiunea noastră episcopală.*

(Vedī L' Union chrétienne. W. Guétté).

III

Mochametanismul.

Pentru ca și lectorii noștri să vadă spiritul ce animază pre Seic-

ul-Islam, precum și principiile religiunii, ce reprezintă, noi dămui aici rugăciunea acestui reprezentant mare al Islamismului:

« Dómnne atot puternice! Iadurá-te spre noi și ne apără, căci suntem poporul tǎu credincios. Dómnne a-tot puternice! Creatorul tuturor bunurilor! Intǎresce brațul otomanilor, prin brațul tǎu zǎdǎrnicesce și nimicesce trufia și necredința ghiauriilor. Bine cuvântarea lui Allah și a profetului sǎ se reverse asupra capetelor credincioșilor. O Dómnne! Intǎresce pe servul tǎu, pe Sultunul, capul poporului tǎu iubit. Apără țera nǎstrǎ și mǎturǎ de pe tot pǎmântul pe necredincioșii, cari aũ cutedat a ataca sigura și sfânta ta religie. Stergeo, Dómnne tótǎ urma necredincioșilor ruși, bulgari și greci, cari umblând în întunericul necredinței ca porcii în mocirle, aũ cutedat a ridica mâna în contra poporului lui Mahomet. Deslégǎ alianța lor, risipesce-le trupele, strică armatele lor, răresece-le șirurile, sfărǎmǎ-le puterea și aruncǎ-i în fundul iadului. Trimete asupra capetelor lor mǎnia ta și bate-i, dupǎ cum ai bǎtut pǎnǎ acum pe toți dușmanii nǎștri. Incurcǎ-le limbile și sângele curgǎ-le în șiróe, iar capetele lor sǎ se rostogoliascǎ la picioarele credincioșilor tǎi fi. Copii lor lasǎ-i orfanii, femeile lor vǎduve, mamele lor aruncǎ-le în jale și incurcǎ-le mintea! Sterge tótǎ urma moscoviților, bulgarilor și francilor căci acestia sunt alianții lor și simpatisezǎ cu ei. Ingreuezǎ-i cu nenumerate chinuri, ca sǎ fie jertfe ale mǎniei tale; nimicesce-i cu foc, cu sabie, cu naufragiũ și cu ciumǎ, fómete și cutremur; ca sǎ li se despopuleze orașele. Trimete asuprǎ-le pe toți demonii tǎi sugrumători; ca toți acești necredincioși sǎ sufere de bólele de ochi și minte cu tot némul lor, ca sǎ mǎrǎ cu femei și copii. Cadǎ mǎnia și furiata ta asuprǎ-le ca grindina. Facǎ-se ei și avuțiile lor prada acelora, cari cred în tine și în profetul tǎu Mahomet și cu cari sǎ fie tot-dé-una favorul și bine cuvântarea lui Allah.

ARCH. Enacénu.

Numele și Prenumele Dia- conilor	Cursul absolvit	Salariul pe an dupe Budget		Numele și Prenumele Cântăreților	Cursul absolvit	Salariul pe an dupe Budget		Numele și Prenumele Paraclisiarhilor	Cursul absolvit	Salariul pe an dupe Budget		No. pogónelor de pământ ce primesce	Observațiuni
		Lei	B.			Lei	B.			Lei	B.		
				Gh. P. Dimitrache	Clase prim.	30		Const. Popescu	Clase prim.	20			Pe lângă salariile trecute în Budgete, locuitorii mai dat preoților și ore-care beneficit prevădute prin osebite contracte de învoire.
				Ene Ilie.	"	30		D. Popa	"	20			
				I. P. Hristea	"	40		P. Badea	"	20			
				D. Popescu.	"	40		N. Popescu	"	20			
				B. Popescu.	"	40		Ivașcu Ion	"	10			
				Gh. Grigorie	"	20		Seban Popescu	"	10			
				Gg. sin Gg.	"	20		Dumitru Stan	"	10	4 p.		
				Th. Plăcintescu	"	20	5 p.	"	"				
				Stan Poza	"	30	5 p.	Th. Popa	"	10			
				Elie Popescu	"	30		Duminică Rizea	"	20			
				Th. Velea	"	10		B. Diconescu	"	40	2 p.		
				M. Popa	"	10							
				Th. Radu	"	40							
				D. Proestosescu	"	50							
				M. Badea	"	50	2 p.						
				M. P. Radu	Clase prim.	40		N. Nécșu	Clase prim.	30			Pe lângă salariile trecute în Budgete, locuitorii mai dat preoților și ore-care beneficit prevădute prin osebite contracte de învoire.
				I. Dumitru.	"	40		N. Popescu.	"	40	5 p.		
				G. Ion	"	40		I. Popescu	"	20			
				Zamfir Stolica	"	20		I. Mihaiu	"	10			
				G. Nicolae	"	20		M. Ioan	"	20			
				N. Voicu	"	30		N. Ioan	"	20			
				A. Popescu	"	30							
				Ang. Gg.	"	30							
				G. Popescu	"	20							
				R. Popescu	"	20							
				Stan Ion.	"	20							
				G. Rizea	"	30							
				I. Popescu	"	20							
				B. Patru.	"	40							
				Alex. Pavel.	"	20							
				Dumitru Stănescu.	"	20	5 p.						
				D. Stănescu.	"	20							
				V. Tudor	"	20							
				Scarlat Const.	"	20							
				G. Popescu.	"	20		C. Diaconu.	"	10			
				A. Marin	"	50	4 p.	M. Stănescu	"	40	3 p.		
				G. Nenciulescu	"	40	5 p.						
				G. Popescu.	"	40	5 p.						
				Dumitru Călin.	"	20	6 p.	R. Popescu.	"	20	3 p.		
				Ivan Popescu	"	37							
				B. Petrescu	"	10							
				I. Popescu	"	40							
				R. Nicolae	"	40							
				Il. Pr. Ivașcu.	"	40							
				Th. Alexie	"	40							
				Nécșu sin Ion	"	50	7 p.						
					"								
				Dragomir Popescu.	"	50	7 p.						
				M. Mogoșu.	"	50	5 p.						
				V. Popescu.	"	30	5 p.						
				P. Popescu	"	30		N. Mihai	"	20			

Numărul și numirea Comunelor	Numirea Cătunelor sau Satelor	B I S E R I C A cu HRAMUL	No. pogónelor de pământ ce posedă	No. Familiilor		De către cine este întreținută Biserica	NUMELE și PRNUMELE Preoților	Etatea	Cursul Absolvit	Salariul pe an după Budget	
				In part	Total					Lei	B.
1. Orașul Argeșiu.	Bis. Dornesc.	St. Nic. S-ta Filoteia.	80	680	din fond. sėu	Protop. Gg. Iconomu.	60	seminarist	185	15	
						Preotu N. Sachelarie.	62	grămatic	222	20	
						Dimitrie Stătescu	54	seminarist	222	20	
						Stefan Schinteescu	34	"	222	20	
		Sfântul Nicolae	40	250	"	Eftimie Duhovnicu	43	"	162		
		Sânții Ingeri	100	450	de enorie	Ión Hristescu	35	"	240		
	Drujesci	Adormirea	70	240	din fond. sėu	Protop. Ión Căprescu	43	"	148	14	
						Theodor Duhovnicu	72	grămatic	148	14	
	Căpreștii	Intr. în Biserică	80	360	"	Const. Cerborėnu.	38	seminarist	80		
	Olarii	Adormirea	70	280	"	Ión Eganu.	58	"	120		
		Sântul George	60	240	"	Ión Năstăsescu	38	"	140		
2. Albești	Ungureni	St. Ión Sânții Ingeri.	17 p.	70	250	de comună	Ión Grănescu.	51	grămatic	60	
	Idem. Păm.	Adormirea	17 p.	110	350	"	Ión Osianu.	60	"	40	
						Gg. Duțianu	25	seminarist	40		
						G Gorănescu	68	"	60		
	Dobrești	Intr. în Biserică	70	225	"	Ión Vega	60	"	60		
	Brătești	Înălțarea D-lui	90	270	"	I. Pr. Theodor	50	grămatic	40		
	Schitu Brăt.	Năst. St. Ion	17 p.	10	40	de stat	Stef. Gg. Drăgușilă	49	"	60	
3. Brădetu		Înălțarea D-lui.	10 p.	100	400	de comună	Th. Minculescu	40	seminarist	60	
4. Bătieni Guleșu		Cuv. Paraschiva		170	594	"	Alex. Mihăilescu	45	"	40	
	Galeș	Intr. în Biserică	17 p.	170	562	"	G. Popescu.	28	"	60	
	Mănicești	Adorm. și St. Gg.	17 p.	90	300	"	Marin Ionescu.	32	"	60	
5. Băiculești	Băiculești.	Sânții Ingeri		100	390	"	Ión Mihăescu	28	"	40	
	Zigoveni	Toți Sânții	17 p.	100	380	"	Const. Cosmescu	26	"	150	
6. Cacaletii.		St. Nic. și S-ta Filot.	10 p.	60	200	din fond. sėu	I. S ronescu.	26	"		
	Zărnești	Nasc M-cei D-lui.	2 p.	150	518	de comună	I. Iliescu	60	grămatic	60	
7. Costești Stroești		Sântul Nicolae	12 p.	160	500	"	N. Retevoescu.	43	seminarist	60	
		Cuv. Paraschiva	17 p.	160	540	"	Const. Theodorescu	30	"	60	
							Dumitru Georgescu	29	"	40	
8. Tutana Enache	Nópteșu	Sânții Ingeri	17 p.	60	208	"	Sandu Mateescu	46	"	30	
	Valea Enache.	Intrarea în Biserică	17 p.	90	250	"	N. Panțurescu.	45	"	30	
							Ión Panțurescu	27	"	60	
	Valea Brașil.	Sânții Ingeri		90	300	"	C. Rădulescu	45	"	600	
	Schit. Tutan.	Cuv. Athanasie.	10 p.	152	570	de stat	Ión Panțurescu.	29	"	148	
							R. Pr. Radu	85	grămatic	40	
9. Valea Danului	Val. Porcului	Cuv. Paraschiva	17 p.	55	207	de comună	Thoma Iliescu.	28	seminarist	70	
		Sfântul Nicolae	17 p.	200	700	"	Stancu Bunescu	54	grămatic	70	
	Vernești	Nasc. M-cei D-lui.	17 p.	150	430	"	G. Ionescu	42	seminarist	70	
10. Flămândești.		Sânții Ingeri	17 p.	80	320	"	I. Dobrescu.	45	"	70	
11. Mușeștești		St. Gg. și S-ții Ing	17 p.	122	500	"	P. Gorănescu	33	"	40	
	Gura Robăi	Buna Vest. și St. Nic.	17 p.	116	450	"	Radu Popescu	38	"	60	
							I. Valsănescu	50	"	80	
12. Bunești.	Valea Taurul.	Sânții Ingeri	17 p.	52	160	de comună	Gg. Stănescu	46	"	50	
	Valsănești	Adorm. și St. Nicol.		140	560	"	Ión Stănescu	44	"	50	
		Cuv. Parasc. și St. N.		250	900	"	Ión Chiorăscu	43	seminarist	600	
13. Biscovele	Grajdurile	Adormirea	17 p.	105	420	"	Const. Buletėnu	49	grămatic	600	
	M-rea Bascov	Intr. în Biserică	27 p.			de stat	M. Piclescu	55	"	40	
							Gg. Hristescu	45	seminarist	60	
	Lintești	Cuv. Paraschiva	10 p.	65	260	de comună	Th. Samoilescu	24	"	60	
	Pilești	Sântul Nicolae.	17 p.	50	220	"	Vacant				
14. Băiceni Măloleni.		St. Nic. St. Dumitru,		150	580	"	Stan Dicoescu	32	"	60	
		Intrarea în Biserică		80	350	"	Savu I. Mușatu	57	"	40	
	Bohari	Adormirea	2 p.	90	370	"	Ión Iacobescu	27	"	40	
	Toplița	Sântu Theodor.		60	258	"	Vacant				
15. Cerboieni.		Cuv. Paraschiva		102	400	"	N. Stăfănescu	48	"	60	12
							I. Popescu	34	"	30	12
	Bovinești	Sânții Ingeri		40	120	"					
	Val. Iașului	Adorm. și St. Nicol.	17 p.	70	300	"					
	Bărbăloțești	Înălț. și S. Ión	17 p.	35	110	"					

Salariul pe an după Budget	Cursul absolut	Salarul pe an după Budget	No. pogónelor de pământ ce primesce	Numele și Pronumele Cântăreților	Cursul absolut	Salariul pe an după Budget	No. pogónelor de pământ ce primesce	Numele și Pronumele Paraclisiarhilor	Cursul absolut	Salarul pe an după Budget	No. pogónelor de pământ ce primesce	Observații
85 18				Ión Popescu	seminarist	222 22	2 p.	Sima Popescu ; Ión Popescu	Classe prim.	111 11		
22 20	Hriste.	360								111 11		
22 20												
22 20												
62												
40				Picu Valcan	Classe prim.	240	1 p.	Ilie Bogdan		108		
48 14				Stoica Mocan	"	150	1 p.	Hristea Stoica		40		
48 14				Th. Bunea	"	42						
30												
20												
10				Const. Popescu	seminarist	70		Ión Slătea		35		
10				P. Șiută.	Classe prim.	40						
0				Pavel Pr. Serban	"	40	5 p.	G. Petrescu		20		
0				Th. Gheorghe	"	20	5 p.					
0												
0				Serban Bălnța	"	30		Const. Gorănescu		20		
0												
0				Ión Pr. Andrei	"	240	2 1/2	G. Ionescu		120	2 1/2	
0				Ivașcu Poiescu	"	20	1 p.	S. Bădescu		10	1 p.	
0				I. Popescu	"	20		I. Boiescu		20		
12												
11				M. Brihăilescu	"	20	5 p.					
11				Const. Diaconu	"	20	6 p.					
11				M. Theodorescu	"	30						
6				Const. Popescu	"	20	6 p.					
2				I. Ștefănescu	"	70	4 p.					
8				N. Popa Dumitru	"	50						
8				T. Popescu	"	30	4 p.					
11												
6				I. Eneescu	"	20	6 p.					
6								I. Niculescu		20	5 p.	
2				C. Dumitrescu	"	20						
2				R. Tănase	"	240	3 p.	G. Măhăilescu		120	3 p.	
11												
11				M. Pr. Gheorghe	"	20	6 p.					
1				M. Pr. Andrei	"	20	6 p.					
11				I. N. Mogoș	"	30	6 p.					
11				C. Constandin	"	30	6 p.					
11				I. Popescu	"	30	6 p.					
11				Ión Pr. Gg.	"	20	6 p.					
11												
11				D. Hristescu	"	30	6 p.					
11				Petre Pr. Sandu	"	30		Fl. Pr. Drăgan		30		
11				D. Chimie	"	30						
11												
11				Fl. Pr. Thoma	"	20	3 p.	Ang Pr. Toma		20	3 p.	
11				G. Popescu	"	240						
11												
11				R. Georgescu	"	20	4 p.					
11				P. Popescu	"	20	6 p.					
11				Dum. Apostolescu	"	30						
11				Avr. Pr. Thoma	"	30						
11				Il. Diaconescu	"	30	1 p.	Pant. Pârnu		30	1 p.	
11				N. I. Purcaru	"	30						
11				Th. Gorănescu	"	20		I. Popescu		20		
11												
11				I. Pănescu	"	40						
11				D. Ión	"	10	5 p.					
11				N. Popescu	"	20	5 p.					

NB. Po lângă salariile trecute în Budget, locuitorii mai dau proștior și ore-ore benedictii prevăzute prin orobite contracte de învoțire.

Pogónel e sunt în folo sul Co mun ități.

Numărul și numirea Comanelor	Numirea Cătunelor sau Satelor	BISERICA cu HRAMUL	No. pogónelor de pământ ce posedă	No. familii- lor		De către cine este întreținută Biserica	NUMELE și PRNUMELE Preoților	Eitatea	Cursul absolvit	Salariul pe an după Budget	
				Familii	Suflete					Lei	B.
1. Oești Cicănești	Oești Pământ	Sântul Nicolae . . .	17 p.	70	325	de comună	Const. Diaconu . . .	42	seminarist	40	12
	Oești Ungur.	Sânții Ingerii . . .	17 p.	45	270	"	Nicolae	47	gramatic	40	6
2. Corbenii	Cicăn. de sus. " de jos.	Sânta Treime . . .	17 p.	60	269	"	Bucur	75	"	40	6
		Nașterea M-cel D-lui.	17 p.	150	586	"	P. Ionescu	34	seminarist	40	12
3. Arefu.	Bucănești Căpățânenii Poenarii Bérindești	Sântul Dimitrie . . .	6 p.	50	297	"	Gg. Cantu	24	"	40	12
		Adormirea	17 p.	80	373	"	Ion Iordache	78	gramatic	60	2
4. Sălătrucu	Sântul Ión	Intrarea în biserică .	12 p.	53	259	de propriet.	Preotul Petre	69	"	60	2
		Cuv. Paraschiva . . .		80	361	de comună	Preotul Mihaiu . . .	60	"	60	12
5. Șuicii.	Intrarea în biserică	Sântul Nicolae . . .	17 p.	58	217	"	Ion Rizescu	40	seminarist	60	12
		"	17 p.	40	229	"	Vacantă				
6. Tilești	Rudeni Morășcii Cârpenișu Schitul Văl.	Sântul George	9 p.	100	531	de Stat	Ion Niculescu	30	"	100	8
		Sântul George		100	490	"	Preotul Grigorie . . .	70	gramatic	40	
7. Perişanii Spinii	Cucinii Bratovoesti Bumbuești	Sânta Trăime		84	381	de comună	Gheorghe Popescu . .	29	seminarist	40	
		Sânții Ingeri		40	172	"	Grigore Ionescu . . .	43	"	40	
8. Racovița	Căpățânenii Perişanii	Sântul Nicolae	2 p.	80	350	"	Const. Ceaușescu . . .	75	gramatic	40	
		Cuv. Paraschiva		30	140	"	Dimitru Duhovnicu . .	66	"	60	12
9. Cănenii Grăblești	Căpățânenii Căpățânenii	Sântul Nicolae	3 p.	40	193	"	R. Popescu	34	seminarist	66	12
		Cuv. Paraschiva		50	269	"	Const. Grigorescu . .	28	"	40	6
10. Boșora Gănjani	Căpățânenii Căpățânenii	Sântul Nicolae	5 p.	70	251	"	Preotul Florea	78	gramatic	40	6
		"		54	213	"	Gg. Badea	28	seminarist	60	9
11. Jibla	Căpățânenii Căpățânenii	Sântul George	4 p.	40	150	"	Ștef. Rudenu	22	"	100	
		Sântul Nicolae	3 p.	40	153	"	I. Nicó	70	gramatic	60	
12. Șerbănești	Căpățânenii Căpățânenii	Sânta Trăime		84	381	de Stat	Vacantă				
		Sânții Ingeri		40	172	"	Pr. Ion Duhovnicu . . .	60	"	600	
13. Băbuești	Căpățânenii Căpățânenii	Sântul Nicolae	2 p.	90	397	"	Preotul Ion	73	"	600	
		"		40	172	"	Pr. Gg. Popescu	29	seminarist	60	
14. Sălătrucelu	Căpățânenii Căpățânenii	Sântul Nicolae	4 p.	90	371	"	Ion Iliescu	23	"	60	
		Sântul Nicolae		40	172	"	Preotul Paraschiv . . .	46	gramatic	60	
15. Dingești Rădăcin.	Căpățânenii Căpățânenii	Buna Vestire	2 p.	80	350	"	Const. Bumbuescu . . .	26	seminarist	60	
		Sânții Ingeri		30	140	"	Pr. Constantin	40	gramatic	60	2 p.
16. Berislăvești	Căpățânenii Căpățânenii	Sântul Nicolae	3 p.	40	193	"	Gg. Perişanu	26	seminarist	60	
		Cuv. Paraschiva		50	269	"	I. Fețenu	23	"	60	3 p.
17. Cănenii Grăblești	Căpățânenii Căpățânenii	Sântul Nicolae	5 p.	70	251	"	Pr. M. haiu	80	gramatic	60	3 p.
		"		54	213	"	Chiril Serafimescu . .	23	seminarist	60	5 p.
18. Boșora Gănjani	Căpățânenii Căpățânenii	Sânții Ingeri	4 p.	40	150	"	Preotul Matei	68	gramatic	60	
		Sântul Nicolae	3 p.	40	153	"	Gg. Camini	24	seminarist	60	4 p.
19. Jibla	Căpățânenii Căpățânenii	Sântul Nicolae	2 p.	90	397	"	I. Diaconescu	53	"	60	3 p.
		"		40	172	"	Pr. Ion Popescu	49	"	60	2 p.
20. Șerbănești	Căpățânenii Căpățânenii	Sântul Nicolae	4 p.	90	371	"	Const. Ionescu	30	"	40	2 p.
		Sântul Nicolae		40	172	"	Petre Ginerica	43	"	40	2 p.
21. Băbuești	Căpățânenii Căpățânenii	Sântul Nicolae	8 p.	120	397	"	Radu Harion	52	gramatic	60	6 p.
		Adormirea	17 p.	175	533	"	Gg. Căprian	35	seminarist	40	6 p.
22. Sălătrucelu	Căpățânenii Căpățânenii	Sânții Ingeri	17 p.	28	211	"	Gg. Drăghici	54	gramatic	40	6 p.
		Toții Sânții	17 p.	130	317	"	Vacantă				
23. Dingești Rădăcin.	Căpățânenii Căpățânenii	Sântul Nicolae	17 p.	100	381	"	Preotul Nicolae	40	seminarist	40	12 p.
		Sântul Nicolae	17 p.	100	381	"	Gg. Șerbenu	27	"	40	6 p.
24. Berislăvești	Căpățânenii Căpățânenii	Sântul Nicolae	17 p.	60	237	"	Preotul Preda	52	gramatic	60	6 p.
		Sântul George	17 p.	23	81	"	D. Diaconescu	22	seminarist	60	12 p.
25. Cănenii Grăblești	Căpățânenii Căpățânenii	Sântul Nicolae	17 p.	60	237	"	Vacantă				
		Sântul George	17 p.	23	81	"	P. Ionescu	46	gramatic	60	12 p.
26. Boșora Gănjani	Căpățânenii Căpățânenii	Sânții Ingeri	14 p.	60	233	"	Vacantă				
		Buna Vestire	14 p.	60	233	"	Ion Niculescu	24	seminarist	60	
27. Jibla	Căpățânenii Căpățânenii	Sânții Ingeri	17 p.	65	223	"	Preotul Anastasie . . .	43	"	600	12 p.
		Sântul Nicolae	17 p.	80	341	de stat	Mihaiu Savu	38	"	60	4 p.
28. Șerbănești	Căpățânenii Căpățânenii	Sântul Ión	7 p.	68	251	de Enorie	Ieromonahu Isidoru . .	46	gramatic		
		Sânții Trei Ierarhi . .	17 p.	100	338	de Eforie	Preotul Anastasie . . .	34	seminarist		
29. Băbuești	Căpățânenii Căpățânenii	Sântul Nicolae	17 p.	55	340	de comună	Moise Filipescu	38	seminarist	32	12 p.
		Intrarea în biserică . .		50	300	"	M. Gibescu	34	"	32	
30. Sălătrucelu	Căpățânenii Căpățânenii	Sânții Ingeri		85	510	"	Vacantă				
		Sântul Nicolae		85	510	"					

PLAȘA

PLASA

Salariul pe an dupe Budget		Cursul absolut	Salariul pe an dupe Budget	No. pogónelor de pământ ce primesce	Numele și Pronumele Cântăreților	Cursul absolut	Salariul pe an dupe Budget	No. pogónelor de pământ ce primesce	Numele și Pronumele Paraclisiarhilor	Cursul absolut	Salariul pe an dupe Budget	No. pogónelor de pământ ce primesce	Observațiuni
Lei	B.												
40	12				Ión Michaiu	Cl. Primare.	20	5 p.					
40	12				Pavel Andrei	"	20	5 p.					
40	12				I. Popescu	"	20	5 p.					
40	12				Gg. Ión	"	20	5 p.					
60	12				I. Popescu	"	20	2 p.					
60	12				Simion Miron	"	20	5 p.					
60	12				N. Popescu	"	20	5 p.					
100	8				I. Joițoiu	"	30						
40					N. Popescu	"	30						
40					Iorgu Popa	"	30	5 p.					
66	12				I. Niculescu	"	30	5 p.					
40	6				A. Popa	"	20	5 p.					
40	6				I. Rudeanu	seminarist	40		N. Popescu	Clase prim.	40 p.		
60	9				Din Guțan	Clase prim.	30						
00					I. Popescu	"	20						
00					C. Popescu	"	20						
00					Serafin Popescu	"	20						
00					I. Iosef	"	20						
00	2				C. Popa	"	20						
00	3				D. Popescu	"	20						
00	5				G. Păun	"	20						
00	4				Gr. Camini	"	30						
00	3				Stefan Steri	"	30						
00	2				I. Popescu	"	10		Ión Popescu	"	10	1 p.	
00	2				Giură Iorgu	"	20	2 p.					
00	6 p.				I. Berculescu	"	20	5 p.					
00	6 p.				I. Grigorescu	"	20	5 p.					
00	6 p.				G. Sandu	"	20	5 p.					
00	12 p.				G. Baboescu	seminarist	30	5 p.					
00	12 p.				Năst. Budulenu	Clase prim.	30	5 p.					
00					V. Popescu	"	30	4 p.					
00					Cost. Ghenadie	"	240	3 p.	Sandu Ión	"	120	2 p.	
00	4 p.				Th. Popescu	"	20	3 p.					
00					Mich. Diconescu	"							
00					G. Sandu	Clase prim.	18	5 p.					
00					I. Georgescu	"	18						
00					C. Popescu	"	20						

NB. Pe lângă salariile trecute în Budgete, locuitorii mai dau preoților și ore-care beneficii prevăzute prin osebite contracte de învoire.

Numărul și numirea Comunelor	Numirea Cătunelor sau Satelor	B I S E R I C A cu H R A M U L	Numărul pogoanelor de pământ ce posedă		De cătră cine este întreținută Biserica	NUMELE și PRONUMELE Preoților	Etatea	Cursul absolvit	Salariul pe an dupe Budget		No. pogoanelor de pământ ce primesc
			Familii	Suflete					Lei	B.	
2. Alim. Poen.	Lacurele . . .	Sântul Dimitrie . . .	17 p.	99	525	de comună.	D. Lăcurănu	34	seminarist	32	12 p.
	Burlușii . . .	Buna Vestire . . .	17 p.	55	300	"	M. Dimitrescu	50	gramatic	32	12 p.
	Duculești . . .	Sânții Ingeri . . .		50	250	"	Vacantă				
	Schit. Mateiū . . .	"		50	275	"	I. Bunescu	22	seminarist	32	
	Boncești . . .	Adormirea . . .	17 p.	87	322	"	Florea Bădescu	45	gramatic	50	9 p.
	Siliște . . .	"	17 p.	60	300	"	P. Siligă	75	"	50	12 p.
	Ionicești . . .	Sântul Nicolae . . .		72	400	"	A. Ionicescu	48	"	50	
3. Cep. Bârseșt.	Bolani . . .	Cuv. Paraschiva . . .		40	240	"	Vacantă				
	Céurești . . .	Sântul Dimitrie . . .		50	300	"					
	Cep Pământ . . .	Înălțarea D-lui . . .	17 p.	76	450	"	David Boiștenu	65	"	60	10 p.
4. Tigveni . . .	" Ungurenii . . .	Intrarea în biserică . . .	17 p.	62	370	"	Th. Simion	60	"	60	10 p.
	Vlădesci . . .	Sântul Nicolae . . .	17 p.	70	450	"	Fl. Budenu	30	Seminarist	60	10 p.
	Bârsești . . .	Intempinarea D-lui . . .	17 p.	60	360	"	Ion Blajan	27	"	60	10 p.
	Blaju . . .	Adormirea . . .	17 p.	70	450	de propriet. de comună	C. Tigoenu	77	gramatic	50	12 p.
5. Urluești Băb.	Bălișești . . .	Sântul Nicolae . . .		28	161	de comună	Fl. Filipescu	80	"	50	
	Băltăni . . .	Cuv. Paraschiva . . .		50	250	"	P. Bălilescu	80	"	50	
	Urluești . . .	Sânții Ingeri . . .	17 p.	70	420	de propriet.	P. Constantinescu	28	seminarist	50	12 p.
	Surpații . . .	Cuv. Paraschiva . . .	17 p.	90	500	de comună	Fl. Velescu	27	"	50	9 p.
6. Runcu . . .	Valea Babi . . .	"	4 p.	26	160	"	G. Surpățenu	45	"	30	4 p.
		"	17 p.	60	360	"	Stan Bădenu	50	gramatic	50	10 p.
		Toții Sântii . . .	17 p.	200	1200	"	C. Dumitrescu	30	seminarist	60	10 p.
7. Golești . . .		Sântul Nicolae . . .		50	370	"	I. Furtunescu	25	"	50	
		Sântul Gheorghe . . .		60	360	"	Ștef. Ionescu	50	gramatic	50	
		Cuvișa Paraschiva . . .		70	420	"	Vacantă				
8. Giurg. Văt. . .	Giurgiuveni . . .	Sântul Dimitrie . . .	17 p.	50	300	"	Gh. Mihăescu	45	gramatic	60	12 p.
	Vătășești . . .	Buna Vestire . . .	17 p.	50	300	"	C. Verdenu	25	seminarist	60	10 p.
	Opătești . . .	Cuv. Paraschiva . . .		50	300	"	Serban Popescu	45	gramatic	60	
	Prodani . . .	Intrarea în Biserica . . .		68	400	"	M. Vega	45	"	60	
9. Bleici Blid. . .	Popesci . . .	Cuvișa Paraschiva . . .		84	560	"	G. Turlescu	30	seminarist	50	
	Blidarii . . .	"		100	640	"	Vacantă				
		Sânții Ingeri . . .	17 p.	235	1410	"	C. Popescu	48	gramatic	50	12 p.
10. Budești . . .	Racovița . . .	"	17 p.	24	144	"	Vacantă				
	Schit Goranu . . .	"	17 p.	86	516	de stat	I. Panaitescu	27	seminarist	60	12 p.
	M-rea Fedel . . .	Sânții Apostoli . . .	17 p.	80	480	de eforie	Ieromonah Metodie	38	gramatic		
11. Fed. Fețen. . .		"				"	Ieromonah Nichifor	47	"		
	Ruda . . .	Sânții Ingeri . . .		60	365	de comună	M. Rădenu	46	"	50	
	Fețeni . . .	Cuv. Paraschiva . . .		100	609	"	Fl. Constantinescu	24	seminarist	50	
	Bercioiu . . .	Toții Sântii . . .	17 p.	60	365	"	Vișan Corbenu	55	gramatic	30	12 p.
12. Bărs. Bere. . .	Bârsești . . .	Adormirea . . .	17 p.	100	600	"	Vacantă				
	Corbi . . .	Sânții Ingeri . . .		70	420	"	Corbenu Constantin	75	gramatic	60	
		"				"	Petre Corbenu	78	"	60	
13. C. Mângia. . .	Corbi din dél . . .	Intrarea în Biserica . . .		58	300	"	Const. Drăgănescu	43	seminarist	80	
	" din Val . . .	Adormirea . . .		105	630	"	R. Popescu	30	"	80	
	" Măgur . . .	"		70	420	"	Vacantă				
	Dél Balcești . . .	"		28	170	"	M. Cóngă	45	gramatic	100	
	Găltofni . . .	"	17 p.	80	450	"	Const. Popescu	37	seminarist	80	6 p.
14. Bălcești . . .		"				"	Ion Popescu	40	"	80	6 p.
	Bălcești . . .	"	17 p.	195	1170	"	Const. Marinescu	56	gramatic	80	6 p.
		"				"	Const. Bălcescu	70	"	80	6 p.
	Vărzarii . . .	Sântul Ion . . .	17 p.	50	210	"	Const. Goldunescu	45	seminarist	60	12 p.
	Junimile . . .	Cuv. Paraschiva . . .	8 p.	120	720	"	P. Referendarie	55	"	40	3 p.
		"				"	I. Șerbănescu	40	"	40	3 p.
		"				"	Vacantă				
15. Dadul Vărz. . .	Murărești . . .	"	17 p.	55	350	"					
	Dadul d. dél . . .	"		55	345	"					
	" din vale . . .	Sânta Treime . . .		30	180	"	Păun Turlescu	45	seminarist	60	
	Milc. Isbăș . . .	Adormirea . . .		86	526	"	Vacantă				
16. Milc. Isbăș . . .	Perșunari . . .	"		45	280	"	I. Rădulescu	28	seminarist	100	
	Isb. Bis. nouă . . .	Adorm. și Sf. Ion . . .		86	500	"	I. Popescu	43	gramatic	100	
	" cea veche . . .	Adormirea . . .		50	300	"	Pr. Dumitru Popescu	46	seminarist	100	
	Bis. Ginerica . . .	"		50	310	"	D. M. Popescu	52	gramatic	100	
17. Ciut. Căzân. . .	Ciutești . . .	Cuv. Paraschiva . . .		80	480	"	Pr. Fl. Voiculescu	78	"	60	
	Căzânești . . .	Buna Vestire . . .		60	370	"	Ștef. Gibescu	25	Seminarist	60	

No. pogónelor de pământ ce primesce	Numele și Pronumele Diaconilor	Cursul absolvit	Salariul pe an dupe Budget		No. pogónelor de pământ ce primesce	Numele și Pronumele Cântăreților	Cursul absolvit	Salariul pe an dupe Budget		No. pogónelor de pământ ce primesce	Numele și Pronumele Paraclisiarhilor	Cursul absolvit	Salariul pe an dupe Budget		No. pogónelor de pământ ce primesce	Observațiuni
			Lei	B.				Lei	B.				Lei	B.		
12 p.						D. Popescu.	Cl. Primare	18		5 p.						
12 p.						D. Petroiu.	"	18		5 p.						
12 p.						M. Draconu	"	20								
9 p.						G. Draconu.	"	20		4 p.	I. Diconescu	Cl. Primare	18			
12 p.						Stef. Mateescu.	"	30			N. Din	"	20		4 p.	
						Gg. Popescu	"	20			I. Popescu	"	30		5 p.	
10 p.						C. Cepărenu	"	20			C. Mateescu	"	30			
10 p.						I. Popescu	"	20		4 p.	C. Mateescu	"	30			
10 p.						G. Popescu.	"	20		4 p.	Mih. Bacar	"	20		3 p.	
10 p.						C. Voicu	"	20		4 p.	R. Balotă	"	20		3 p.	
12 p.						C. Popescu.	"	20		5 p.	I. Ștefănescu	"	20		3 p.	
						P. Popescu.	"	20			C. Diaconu.	"	20		3 p.	
						T. Popescu.	"	20								
12 p.						M. Năstăsescu.	"	20		5 p.	M. Apostol.	"	20		3 p.	
9 p.						N. Voican	"	20		5 p.	D. Arsenescu	"	20		2 p.	
4 p.						G. Arsenescu	"	20		5 p.	Stan Ionescu	"	20		2 p.	
10 p.						C. Marinescu	"	20			C. Popescu.	"	20			
10 p.						I. Popescu	"	20			C. Dumitrescu.	"	20			
						Stef. Popescu	"	20			I. Tomescu.	"	20			
						T. Popescu.	"	20								
						M. Popescu.	"	20		5 p.						
12 p.						II. Lazăr	"	20		5 p.	I. Georgescu	"	10		2 p.	
10 p.						D. Beștea	"	20								
						I. Popescu	"	20								
						C. Popescu.	"	20								
						Mih. Popescu	"	30								
						Stef. Ciofil.	"	20		5 p.						
12 p.						B. Popescu.	"	30		5 p.						
						M. Popescu	"	240		3 p.	I. Niță	"	120		2 p.	
12 p.						C. Georgescu	"				A. Iordacheșcu	"				
						B. Țitescu	"	20								
						C. Emcaru.	"	10			C. Diaconu.	"	10			
						I. Constantinescu	"	20		5 p.						
12 p.						Preda Popescu	"	20		5 p.						
						G. Popescu.	"	40								
						I. Ionescu	"	40								
						D. Popescu	"	20			I. Popescu	"	20			
						R. T. Popescu.	"	40								
						I. Bănescu.	"	40								
						G. Girescu.	"	25		5 p.						
						I. Diconescu	"	20		5 p.						
						I. Popescu	"	20			D. I. Bărzan	"			5 p.	
						S. an Vladu.	"	40		2 p.						
						G. Barbu	"	20		5 p.						
						Fl. Ciocenu	"	20								
						G. Burdea	"	40			R. Céurescu	"	20			
						R. Popescu.	"	50			D. Niculescu	"	50			
						Gr. Popescu	"	50								
						C. Popescu.	"	50								
						Fl. Georgescu	"	50								
						M. Georgescu	"	40								
						C. Florea	"	40								

NB. Pe lângă salariile trecute în Budgete, locuitorii mai dau preoților și órécare beneficilor prevedute prin osebite contracte de învoire.

Cantonal	Numirea Cătuanelor sau Satelor	B I S E R I C A cu H R A M U L	No. pogonelor de pământ ce posedă	No. Familiilor		De către cine este întreținută Biserica	NUMELE și PRONUMELE Preamților	Ectea	Cursul absolvit	Salariul pe an dupe Budget	
				Familii	Suflet					LeY	B
1. Sălcia	Pleșoiu	Sântul Dimitrie Adormirea	17 p.	270	850	de comună	D. Céurescu	40	Seminarist	100	
			17 p.	80	490	"	Vacantă				
2. Căminarii Moșt.		Intrarea în biserică		113	450	"	Dimitrie Gălicénu	46	Seminarist	100	10 p.
3. Pământul	Bratia.	Sânții Voevođi.	17 p.	125	490	"	D. Pășescu	40	"	60	10 p.
4. Galicia	Cocoru	Sântul Nicolae.	17 p.	30	150	"	Pr. G. Dohovnicu	47	grămătic	60	12 p.
	Schitu Flăm.	Sânții Apostoli.				de stat	D. Iordănescu.	50	Seminarist	600	
	Theiu.	Adormirea		26	130	de comună	Vacantă				
	Galica	Sântul Nicolae.	17 p.	115	459	"	D. Părvulescu.	45	Seminarist	40	10 p.
5. Olaru.	Cioranu	Buna Vestire		29	136	"	Vacantă				
	Drăgoiu	Sânții Voevođi.	11 p.	30	120	"	"				
	Alba	Sântul Nicolae.	12 p.	48	201	"	"				
	Peretu.	Cuv. Paraschiva	17 p.	54	230	"	"				
	Stoicănesci	Adormirea		130	520	"	N. Ionișescu	22	Seminarist	50	
						"	I. Popescu	68	grămătic	50	
6. Bârsoiu	Bârsoiu	Sântul Nicolae.		50	200	"	Vacantă				
	Văcăria	Sântul Dimitrie	6 p.	10	50	"	"				
	Piscu Ursu	Sânții Ingeri		100	400	"	Pr. M. Hristescu	40	Seminarist	40	
	Hârbaru	Intrarea în biserică		20	80	"	Pr. Const. Cojocaru	37	"	40	
7. Urșii	Urșii din dél.	Sântul Gheorghe		100	476	"	Vacantă				
	" din val.	Adormirea		100	478	"	Pr. D. Florescu	28	"	50	
8. Stoilești	Gémăna	Sântul Nicolae.		60	300	"	Vacantă				
	Udreni	Intrarea în biserică		52	260	"	Pr. Nicolae	72	grămătic	50	
	Stoil. în vale.	Buna Vestire		98	490	"	Pr. D. Zamfirescu.	37	Seminarist	40	
	Templari.	Adormirea		30	150	"	Vacantă				
	Stănesci	Sânții Voevođi.		42	210	"	"				
9. Dăniceii		Adormirea		28	146	"	Ión Stanescu	45	grămătic	60	
	Dăniceii	Sânții trei Ierarhi		100	500	"	M. Popescu	23	Seminarist	40	
10. Vitomirești		Cuv. Paraschiva		100	493	"	Pr. N. Theodorescu	50	"	60	
	Bulimanu	Sântul Dimitrie		70	350	"	Vacantă				
	Trepteni.	Sânții Impărați	17 p.	50	250	"	"				
11. Dobrescii	Dobr. din val	Sântul Nicolae.	17 p.	79	395	"	"				
	" din dél.	"	17 p.	75	375	"	"				
12. Scheiu		Înălțarea D-lui.		66	330	"	Pr. Ión Petrescu	49	Seminarist	40	
	Gruiu Inalt	Intrarea în biserică	17 p.	35	175	"	G. I. Gruianu.	38	"	40	10 p.
13. Măcăii	Mănicești.	Sânții Voevođi.		9	45	"	Vacantă				
	Siriești	"		70	350	"	I. Grigorescu	45	grămătic	60	
	Val. Satul.	Cuv. Paraschiva		100	500	"	I. Diae. Florea	45	"	60	
14. Coca	Udresci	Sânții Voevođi.	17 p.	40	200	"	Gh. Ionescu	38	Seminarist	30	12 p.
	Boncesci	Cuv. Paraschiva		80	350	"	Ilie Grigorescu	41	grămătic	40	
						"	Ión Craiovénu.	70	Seminarist	40	
15. Lăunele de sus.		Intrarea în biserică	17 p.	150	718	"	C. Petrescu	38	grămătic	50	5 p.
						"	N. Manolescu	34	"	5 p.	
16. Lăunele de jos.	Bărbălan.	Adormirea		20	100	"	Vacantă				
	Bădeni	Sânții Voevođi.	17 p.	100	489	"	Pr. Ștef. Bradu	24	Seminarist	60	14 p.
		Sânții Impărați		30	152	"	Vacantă				
17. Cămingești		Sântul Nicolae.		40	200	"	"				
		Cuviósa Paraschiva		100	496	"	Pr. Nicolae	48	Seminarist	40	
						"	I. Stănescu	38	"	40	
18. Valea Ungureni.	Valea Mare	Cuv. Paraschiva	17 p.	138	690	"	D. Diaconescu.	47	grămătic	60	8 p.
	Ungureni	Sânții Voevođi.	17 p.	60	350	"	Fl. Gănescu	45	"	60	8 p.
19. Uda de jos.	Băjști.	Buna Vestire		50	250	"	Vacantă				
	Setrarii	Adormirea		50	250	"	D. Ghițescu	34	Seminarist	40	
	Branistea	Sântul Nicolae.		100	507	"	Gh. Vlădescu	30	"	40	
	Ciorăca	Adormirea		90	450	"	Mih. Udénu	23	"	40	
	Gorau	Sânții Ingeri		30	150	"	Vacantă				
20. Uda de sus.	Mercani.	Adormirea		100	501	"	I. Pășescu	38	"	40	
	Uda din val.	"		120	600	"	I. Bărbulescu.	38	"	40	
21. Bărbătești.		Cuv. Paraschiva	17 p.	180	900	"	I. Sulițescu	56	grămătic	60	12 p.
22. Drăgulești.		Sântul Nicolae.	17 p.	75	375	"	P. Popescu	48	"	60	9 p.
	Săpunarii.	Sânții Voevođi.	17 p.	85	413	"	T. Mărgăritescu	42	Seminarist	60	12 p.